

Traditsiooniliselt kogunevad koolijätsid, õpetajad ja lapsevanemad 1. septembril Tapa keskväljakule. Fotod: Kuido Merits

Tapa vallas alustati uut kooliaastat

Kõik on uus septembrikuus! Eriti puudutab see ütlemine Tapa valda, kus on koolides uuel aastal aset leidnud mitmedki muutused. 1. septembril toimusid traditsiooniliselt õppeaasta avaaktused ja samuti rongkäik algusega Tapa keskväljakult.

Tamsalu kooli direktor Mihkel Kurg mainis muutusi, mis on vältimatud ja paratamatud. „Kuid just muutused on need, mis annavad meile võimaluse kasvada ja areneda. Muutused annavad meile võimaluse mõelda „kastist välja“ ja kohaneda olukordadega, mida me poleks osanud ette näha,“ ütles uus koolijuht.

Tapa vallavanem Riho Tell märkis, et hariduse ümberkorralduse vajadust võib iseloomustada endise presidendiga T. H. Ilvese sõnadega: „See, mis tõi meid siia, ei vii meid enam edasi.“ Tapa vald valis tee võimaldamaks meie lastele parimat haridust, mille sihiks on rajada parimad koolid. „Tänu teostatud reformile ei leia me Tamsalu ja Tapa gümnaasiumiastmeid suletavate koolide nimekirjast,“ rõhutas vallavanem.

Tapa Valla Kooli direktor Kettrud Tambergi sõnul sai täna alguse täiesti

Tapa vallavanem Riho Tell kõnelemas Tamsalu Kooli aktusel Tamsalu Kultuurimajas.

uue Tapa valla kooli lugu. „Meie kõik koos hakkame seda imelist kooli ehitama. Iga õpilane, lapsevanem, vanavanem, kooli töötaja annab endast parima, et luua kõigile turvalist ja arendavat keskkonda. Eesmärk on olla uhke oma kooli üle,“ sõnas Tamberg.

Tapa Valla Gümnaasiumi direktor Ülle Laas tõi välja, et tänased uued õpilased asuvad Tapa vallas õppima koolidesse, mis Eesti tõmbekeskuste koolidega võrreldes on väiksemad, kuid need koolid on need koolid, kus kõik tunnevad kõiki. „Hea nõu ja abi leidmise mõttes on väiksusel siin eelised. Väiksemas koolis on parem teadmine ja üksteise tugi enamasti käeulatuses. Väike kool on kompaktne ja arenguks positiivse energiaga. Selline imetabase väikese kooli võlu on ka Tapa valla koolis ja Tapa valla gümnaasiumis,“ kõneles Laas.

Ta lisas, et Tapa valla gümnaasium

eristub teistest koolidest riigikaitse ja sisekaitse suuna poolest: „Selle suuna pakkumine gümnaasiumis on eriline võimalus ja seda koolis õpitut on kohe võimalus reaalses elus meile nii olulises valdkonnas, riigi ja sisekaitses, katsetada.“

1. klassi lastele anti kätte aabitsad, eraldi kingituse said 10. klassi õpilased kui uued gümnaasistid ja sõlmiti koolirahu leping – et ka järgneval õppeaastal valitseks Eesti koolides tõine ja sõbralik meeleolu ning õpilaste ja õpetajate koostöö tugineks teineteisemõistmisele ja usaldusele.

Sel aastal astusid Tapa valla 1. klassi 114 õpilast, neist Tapa koolimajja 69 õpilast ja Tamsalu koolimajja 28 õpilast, Lehtsesse 10 õpilast, Jänedale 3 ja Vajangule 2 õpilast. Kokku õpib Tapa valla koolides 1113 last.

Edukat ja põnevat uut õppeaastat!

Lugupeetud õpilased, vanemad, koolitöötajad ja koostööpartnerid,

Kettrud Tamberg
Tapa Valla Kooli direktor

Mul on au seista teie ees uue kooli direktorina. 1. septembril algas meie teekond koos, ja olen äärmiselt põnevil, mida see toob. Eesmärk on olla uhke oma kooli üle,

harides mõistust ja südant.

Tahaksin tänada teid kõiki toetuse ja usalduse eest. Teie pühendumine, entusiasm ja koostöö on meie kooli edasiviiaks jõuks. Laste heaolu ja areng on meie ühiseks eesmärgiks, ning luban, et teen kõik, et luua turvaline ja inspireeriv õpikeskkond.

Kutsun teid üles olema aktiivsed osa-

lised meie koolielus. Koos suudame saavutada suurepäraseid tulemusi ning luua mälestusi, mis jäävad meie südamesse. Loomes ühised väärtused ja traditsioonid. Oleme viisakad ja hoiame üksteist, anname abikäe neile, kes seda vajavad. Märkame, õpime kuulama ja oleme olemas.

Soovin kõigile meeleolukat kooliaastat!

2. septembril õnnitleti 80. sünnipäeva tähistavat õpetajat Tiiu Salustet

Vallavanem Riho Tell tänas juubilarit vallapoolse tänukirjaga panuse eest Tapa valla haridusellu ning soovis jätkuvalt nooruslikku särsu.

Tiiu Saluste läks 1971. aastal saksa keele õpetajaks Tapa keskkooli ja on jäänud Tapale truuks.

Õppeaastal 2023/2024 andis Saluste Tapa gümnaasiumis tunde 10. klassi-

le, tegeles pikapäevavõimlemisega ja õpetas õhtukooli vormis Scoutsipataljoni elukutselisi sõdureid, lisaks andis tunde Maarjamaa hariduskollegiumis.

Alanud õppeaastal 2024/2025 soovib Tiiu Saluste jätkata eeskätt tunde andmisega õhtukooli poolel. Endiselt oodatakse teda saksa keele tunde andma erivajadustega lastele.

Foto: Ele-Hella Kullamäe

LOE LEHEST

Rakveres õnnitleti väarikaid abielupaare

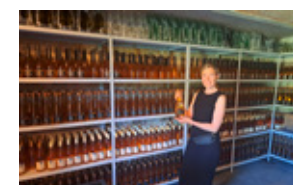
lk 2

2024. aasta hajakasutuse programmi taotlusvoorust toetust saavad projektid

lk 3

Vaktsineerimine on kõige odavam elukindlustus

lk 4

Ühest väikesest veinimõisast Kõrvemaal

lk 5

Kontrollituim sotsiaalteenus on nüüd hooldekodu

lk 6

Jänedal peale juubelit ehk natuke külajuttu

lk 7

Vallavalitsuse ja volikogu istungitest

lk 8

Venekeelne lehe kokkuvõte

lk 11-12

LOE KA
INTERNETIS
[www.tapa.ee/
ajaleht](http://www.tapa.ee/ajaleht)

VALLAVANEMA VEERG

Haridusreformist, kuldpulmadest ja soojust septembrist

Riho Tell
vallavanemRiho Tell.
Foto: Tiit Heinsoo

Täna ei ole kindlasti kõik hästi ja selleks on omad põhjused. Kahjuks polnud meil Tapa linnas võtta kahte heas korras koolimaja, tuli teha selles olukorras, mis vähegi võimalik. Tapa valla gümnaasiumi Tapa õppekoha õpikeskkond pole täna kaugeltki see, mis olema peaks, see peab muutuma paremaks ja kaasaegsemaks. Kavas on alustada koheselt Kotli koolimaja, sealhulgas lasteaia osa põhjaliku rekonstrueerimise ettevalmistamisega. Juba on valminud hoone energiaaudit, mis on kohustuslikuks lisadokumendiks sügisel avanevas toetusmeetmes. Järgmise sammuna asutakse projekteerima kogu hoonekompleksi, et muuta see kaasaegseks töö- ja õpikeskkonnaks. Täiesti mõistatavalt tekitavad suured muutused ebakindlust ja ebamugavust, sageli ka pahameelt. Muutuste läbiviijad – koolijuhid, õpetajad, tugipersonal ja ametnikud otsivad parimaid lahendusi, vahel ka eksivad, õpivad eksimustest ning teevad seejärel paremini. Ebakõlad tunniplaanides ja ruumide kasutuse osas on korralduslikku laadi ning kergesti lahendatavad küsimused. Seevastu valed otsused või otsustamatus koolivõrgu korraldamises oleksid saatuslike tagajärjedega valla hariduse tulevikule.

Kvaliteetne haridus nõuab piisavat rahastust. Kvaliteedi moodustavad kvalifitseeritud ja motiveeritud (loe: väarikalt tasustatud) õpetajad, kaasaegne ja kvaliteetne õpikeskkond, sealhulgas ruumid, õppevahendid, valikained jms. Endisel viisil jätkates meil kvaliteedi kasvuks raha ei jätku, riigil ka mitte. Suudaksime napilt ära teha nõutud miinimumi ehk maksta õpetajatele riiklikult kehtestatud alampalka, ja sedagi valla rahakotist tublisti peale makstes. Tänu haridusreformile suudame me täna maksta igale kvalifitseeritud õpetajale 130 eurot kuus enam kui riiklik miinimum. Tänu haridusreformile ei ole Tapa ja Tam-salu gümnaasiumiosa täna suletavate koolide nimekirjas. Selgituseks, et riigi vaatest ei ole alla 100 õpilasega gümnaasiumiosad jätkusuutlikud ning neid ootab ees sulgemine. Täna on Tapa valla gümnaasiumiosa kahes õppekohas üle 100 õpilase ning koos õhtuse osakonnaga üle 150 õpilase. Meil on aega tõestada Tapa valla gümnaasiumi elujõulisust ning tagada see läbi gümnaasiumi hariduse jätkumine.

Septembrikuus on haridusteemad kõrvale olnud peamiselt kõneaineks jätkuvalt suvised ilmad. Ei tea, kas rõõmustada või murelik olla, on see erakordne aasta või kliima soojenemine. Tasub uskuda siiski parimat ja nautida ootamatult pikenenud suvesoojust, tunda rõõmu rikkalikust aia- ja põllusaagist ning laadida akud korralikult täis eelseisvaks sügiseks ja talveks.

6. septembril toimus Rakvere Kolmainu kirikus traditsiooniline Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu poolt korraldatud kuldpulmapaare vastuvõtt. Tapa vald lasti olu kutsutuid koguni 11 auväärselt paari, kes on abielus olnud 50, 55 või 60 aastat. Kõigile väarikatele paaridele jätkuvat mõistmist ja armastust ning rõõmu koos olemisest!

Rakveres õnnitleti väarikaid abielupaare

Ma tulen tähtede tagant
sinise vikerkaare pealt.
Ma tulen aegade toega,
et öelda Sulle: „Sind Armastan Ma!“

Rakvere Kolmainu Kirikus toimus 6. septembril Lääne-Virumaa väarikate abielupaaride austamisüritus. Traditsioon sai alguse juba 13 aastat tagasi ning ürituse korraldavad koostöös Rakvere kristlikud kogudused ja Lääne-Viru Omavalitsuste Liit.

50 abieluaastat: Elve ja Ants Vahesalu; Jaak ja Malle Truu; Maie ja Vambola Kastemäe; Silvia ja Mats Kalavus; Merike ja Ain Vip-per; Evi ja Tõnis Matsiselts.

Vallavanem Riho Tell õnnitlemas väarikaid Tapa valla abielupaare. Fotod: Pille Eevardi

55 abieluaastat: Senta ja Arne Malva; Laine ja Peedu Vip-per; Ester ja Lembit Vain.

60 abieluaastat: Julia ja Ilmar Müür; Ada ja Ants Püss.

Nende abielupaaride seas populaarseim kuu oli august (4 abielupaari) ja aasta 1974 (6 abielupaari). Oma pulma kuupäevaks valis üks abielupaar aasta kõige vii-

mase päeva ehk 31. detsembri.

Tapa Vallavalitsus soovib kõikidele väarikatele abielupaaridele jätkuvalt õnne, armastust, hoolimist ja tervist!
Pille Eevardi

Tapa valla alustava ettevõtja toetuse I taotlusvoor on avatud 15. oktoobrini

Toetuse andmise eesmärgiks on ettevõtluse toetamine ja arendamine Tapa vallas. Toetust võivad taotleda äriühingud ja füüsilisest isikust ettevõtjad, mille esmasest registreerimisest ei ole möödunud rohkem kui 36 kuud. Toetuse suurus ühe taotleja kohta on kuni 5000 eurot.

Toetuse taotleja omafinantseering peab olema vähemalt 20 % taotluse üldmahust.

TOETUSE TAOTLEJA PEAB VASTAMA JÄRGMISTELE TINGIMUSTELE:

- taotleja on registreeritud ja te-

gutseb Tapa valla haldusterritooriumil;

- taotlejal puuduvad maksuvõlad või need on ajatatud;
- taotleja suhtes ei ole algatatud likvideerimis- ega pankrotimenetlust ega välja kuulutatud pankrotti;
- taotleja ei tohi olla varem saanud Tapa valla alustava ettevõtja toetust.

TOETUST ANTAKSE JÄRGMISTEL JUHTUDEL:

- ettevõtlusega alustamiseks;
- uue tegevusvaldkonna väljaarendamiseks;
- ettevõtte kaasajastamiseks ja

uute tehnoloogiate kasutuselevõtuks.

Toetusega seotud tegevuste tegemise aeg on kuni üks aasta alates toetuslepingu sõlmimisest.

Taotleja on kohustatud looma vähemalt 1 täiskohaga töökoha hiljemalt 6 kuu jooksul arvates toetuslepingu sõlmimise päevast.

VAJALIKUD DOKUMENDID:

Taotlus esitatakse taotlusvormil (lisa 1) ning sellele lisatakse:

- äriplaan kolmeks järgnevas aastaks;
- bilanss ja kasumiaruanne eelneva majandustegevuse kohta;

- kaks võrreldavat hinnapakku-must või põhjendus pakkumuste esitamise võimatuse kohta.

Dokumendid saata Tapa Vallavalitsusele, e-mailil vallavalitsus@tapa.ee või saata postiga Tapa Vallavalitsus, Pikk 15, Tapa 45106.

Oigusaktid ja taotluse vormid on kättesaadavad Tapa valla kodulehel <https://www.tapa.ee/et-tevotlus1>.

Marko Teiva,
arendusspetsialist
tel: 5866 7515
e-post: marko.teiva@tapa.ee

Tapal koolitati mälutreenereid

Kuido Merits
Sõnumed toimetaja

3. septembril lõpetas edukalt MTÜ 65B eakate mälutreenereid koolituse neljas lend mälutreenereid Eestis!

Kursuse korraldas mälutreenereid ühendus MTÜ 65B, eesotsas kogenud mälutreener Anu Jonuks. Eesmärk oli koolitada uusi mälutreenereid, kes saaksid samuti liituda vanemaealiste mälutreenereid võrgustikuga ning oma teadmisi teistele edasi jagada.

Räägiti ka näiteks vananemisest ja õppimisvõimest vanemas eas, keskendumisest ja seoste loomisest, eraldi veel mälu toimimisest ja mäluhaigustest ja ajutervisest.

Pärast teooria läbimist ja mitmeid keskendumise praktilisi harjutusi nagu praktilisi mnemoonikavõtteid, sooritati eksam ja rühmatöö, misjärel koolitusel osalenud mälutreenereid said kätte mälutreeneri tunnistuse.

Osalisi oli mitmelt poolt Eestist, Tallinnast ja Tartust, Saaremaalt ja Koerust, aga ka Soomest. Erinevate elualade inimesed olid

Foto: Kuido Merits

väga rahul ja eevil ning kavatsevad saadud teadmisi rakendada raamatukogudes, sotsiaalsfääris, hooldekodudes ja päevakeskustes, samuti vabatahtlikus tegevuses. Ann-Ly Palosaari teeb osa harjutusi Soomes mitmekultuurse keskkonnas eri rahvustest eakatele. Tema sõnul aitab mälutreening ka dementsuse vastu, on haigust ennetav. Kui

õigel ajal hakata oma mälu treenima, siis on võimalik oma kvaliteet-aega pikendada. Ajude aktiivne hoidmine peaks olema meie kodanikukohus, kuna seda vahetada ei saa – järelikult tuleb aju eest hoolt kanda.

Soovime neile kõigile palju õnne ja edu nende tulevastes tegevustes!

Vaktsineerimine on kõige odavam elukindlustus

Eesti Perearstide Selts

Perearst Maire Suurkivi tuletab lapsevanematele meelde, et uue kooliaasta alguses tuleks üle vaadata ka lapse vaktsineerimise seis. Lapse koolieelne vaktsineerimiskalender sisaldab kaitset 12 nakkushaiguse vastu.

Maire Suurkivi soovib lapsevanematel koos perearsti või pereõega üle vaadata oma laste vaktsineerimise seis ja teha vajalikud vaktsineerimised esimesel võimalusel. Enne esimesse klassi minekut peaks perearsti juures tehtud olema vaktsiin, mis annab kaitse difteeria, teetanuse, läkakõha ja lastehalvatuse vastu. Lisaks peaks laps olema saanud kooli alguseks kaitse ka leetrite, mumpsu ja punetiste vastu.

Terviseameti peadirektori ase-

täitja Mari-Anne Härma sõnul ei ole tänu vaktsineerimisele mitmeid ohtlikke nakkushaigusi Eestis juba aastaid nähtud, kuid enamik neist on endiselt vaid ühe lennu- või laevareisi kaugusel. „Näiteks on ka sel aastal Eestis diagnoositud mitmeid leetrite ja läkakõha juhtumeid. Tegemist on aegade haigustega, mis levi-vad endiselt paljudes Euroopa riikides. Selleks, et kaitsta oma lapsi ning nende raskete haiguste laiemalt levikut Eestis ära hoida, on oluline jälgida lapse vaktsineerimiskalendrit ja teha kõik vaktsineerimised õigeaegselt,“ ütles Mari-Anne Härma.

Kooliteed alustava või kooli vahetava lapse muude dokumentide hulgas peab olema väljavõtte lapse tervisekaardist, kuhu on kantud kõik lapsele juba tehtud vaktsineerimised. Lapsele tehtud vaktsineerimisi saab näha Terviseportaalis: ter-

viseportal.ee. Kui Terviseportaalis ei ole lapse vaktsineerimised näha, tuleks oma perearstilt paluda, et ta andmed Terviseportaali kannaks.

Lääne-Virumaal oli 2023. aasta seisuga 2-aastastest lastest leetrite, mumpsu ja punetiste vastu vaktsineeritud 80 % ning difteeria, teetanuse, läkakõha, poliomieliidi, *Haemophilus influenzae* tüüp B ja B-viirushepatiidi vastu 80%. 8-aastastest lastest vaktsineeriti õigeaegselt difteeria, teetanuse, läkakõha ja poliomieliidi vastu 89 %. 14-aastastest oli leetrite, mumpsu ja punetiste vastu õigeaegselt korduvvaktsineeritud 76 % ja 16-aastastest difteeria, teetanuse ja läkakõha vastu korduvvaktsineeritud 80 %. Kokku on 2023. aasta seisuga Eestis ligikaudu 25 000 kuni 16-aastast last õigeaegselt vaktsineerimata. Ekspertide hinnangul tähendab see suurt oh-

tu uute haiguspuhangute tekkeks.

Riikliku immuniseerimiskava eesmärk on tagada laste ja noorukite õigeaegne vaktsineerimistega hõlmatus. Selleks hangib riik kõik kavas ettenähtud vaktsiinid.

Eestis võimaldatakse tasuta vaktsineerimist lastele ja noortele tuberkuloosi, B-viirushepatiidi, rotaviirusnakkuse, difteeria, teetanuse, läkakõha, punetiste, leetrite, mumpsu, lastehalvatuse, HPV ja B-tüübi hemofiilnakkuse vastu. Täiskasvanuid vaktsineeritakse difteeria-teetanuse vastu iga kümne aasta tagant. Samuti võimaldatakse tasuta gripivaktsiini riskirühmadele, sh kuni 7-aastastele lastele.

Rohkem infot:
www.vaktsineeri.ee
Vaata ka: Lapse koolieelne vaktsineerimiskalender

Tapa keskusala arendamine algab 2025. aastal

Tapa Vallavalitsus

Tapa vald sai meetmest „Kättesaadavad kvaliteetsed avalikud teenused“ Riigi Tugiteenuste Keskuselt positiivse rahastuse otsuse, seega saab lähiaastatel toimuma vilgas ehitustegevus Tapa linna keskusala arendamisel.

Meetme „Kättesaadavad kvaliteetsed avalikud teenused“ eesmärk on parandada avalike teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti, korraldades teenuseid kaasaegselt, lähtuvalt rahvastiku vähenemisest, vananemisest ja sihtühma vajadustest ning soodustades kohaliku omavalitsuse üksuste koostööd mõjusate, terviklike avalike teenuste ja teenusvõrgustike arendamise algatuste elluviimisel, ta-

Tapa keskala eskiis.

gades sealjuures erinevate ühiskonnagruppide võrdse kohtlemise ja ligipääsetavuse.

Ehitustööd algavad 2025. aastal ja projekti elluviimine on kavandatud abikõlblikkuse perioodil 02.04.2024 – 01.10.2026.

Projekti kogumaksumuseks on planeeritud 3 500 000 eurot, millest toetuse maksimaalne suurus on 1 158 541,93

eurot ja Tapa valla omafinantseering minimaalselt 2 341 458,07 eurot.

Tapa keskusala väljaarendamine on otseselt seotud Lääne-Viru maakonnastrateegia tegevuskava punktiga 6.3.1 ning seega panustab otseselt nimetatud tegevuse elluviimisse ja eesmärgi saavutamisse. Projekti tulemusena paraneb oluliselt avalike teenuste kättesaadavus.

Keskusala arendamisega kaasnevad mitmed võimalused elanikele nii keskusalal endal, kui ka suureneb turvalisus ja ligipääs keskuses asuvatele avalikele teenustele. Eesmärgiks on arendada välja Tapa keskusala ning luua sellega erinevate sihtühmade vajadusi rahuldav kvaliteetne avalik linnaruum.

Projekti tulemusena on Tapa linnas tagatud kvaliteetne avalik linnaruum, loodud mitmed võimalused kõikidele kasutajarühmadele, keskusala muutub atraktiivseks uute investeeringute tegemiseks ja mitmete tegevuste ja ürituste läbiviimiseks ning külastajale, loob Eestist positiivse kuvandi, samuti tõstab elanike rahulolu elukeskkonnaga.

Lähemalt: <https://www.tapa.ee/tapa-linna-keskvaljak>

SAAME TUTTAVAKS

Tapa vallas alustas tööd finantsjuht

Imbi Saar (pildil. Foto: erakogu) on lõpetanud Tartu Ülikooli 1988. aastal majandusteaduskonnas ja 2006. aastal Tartu Ülikooli ärijuhtimise kutsemagistrina. Ta on töötanud finants-süsteemis tervelt 44 aastat.

„Mul on olemas töökogemus erinevates valdkondades – äriühingutest avaliku sektori, raamatupidajast finantsjuhini. Elukestva õppijana olen veel tutvunud haridusasutuste juhtimisega ja kogukondade arendamisega ning kutsetunnistuse tegin hobumajanduses,“ ütles uus finantsjuht.

Imbi Saar on täiskasvanud poja ja tütre ema, pärit sportlaste perest ja pooldab igati aktiivset ja sportlikku eluviisi. Tapa Vallavalitsuse finantsjuhina soovib ta panustada oma kogemustega valla arengusse ja tugevasse meeskonnatöösse.

Finantsspetsialisti ametikohta täitnud Helen Ruberg jätkab finantsosakonna pearaamatupidajana.

Tapa Valla valitsuse projekt „Rohetehnoloogia teadlikkuse suurendamine Tapa valla lasteasutustes“ sai rahastuse

Projekti eesmärk on suurendada laste teadlikkust rohetehnoloogiast ja kliimamuutustest läbi praktiliste ning eri valdkondade loodud õppe- ja kasvatustegevuste. Projektiga õpitakse märkama loodust ja loodusnähtusi meie ümber, kasutades erinevaid materjale keskkonnahoidlikult, osaletakse keskkonnahariduse programmis, soetatatakse kaks nutikat ilmavaatlusseadet ja kaks nutikasvuhonet.

Lasteaiaaegsetel lastel on kergem märgata muutusi enda ümber praktiliste tegevuste kaudu. Tegevused viiakse ellu Tapa valla Jäned ja Lehtse koolimajades töötavates lasteaiarühmades, kus kaastakse kogukonnategevustesse ka lisaks lastevanematele kooliõpilased.

Projekti kogumaksumus on 10 970 eurot, mida Kesk-konnainvesteeringute Keskus toetab 10 421 euroga.

Tehnika tänav Tamsalus on rekonstrueeritud

Andrus Freienthal
abivallavanem/
haldusosakonna juhataja

Käesoleval aastal oli valla suurimaks tee-ehituseks teehoiukava järgselt planeeritud Tamsalus Tehnika tänava rekonstrueerimine Kesk ja Koidu tänavate vahelisel lõigul koos uue kõnnitee rajamisega ja sademevee ärajuhtimisega. Samuti remonditi Tamsalu linna Sääse elamurajooni kergtee kogu ulatuses: Põllu tänavalt kuni Sääse elamurajoonini. Kergteel teostati vana asfaltkatte tasandusfree-simine ja uue asfaltkatte paigaldus. Uue asfaltkatendi sai ka Tähise põiktänav.

Tehnika tänava katend oli väga halvas seisus. Tamsalu vald oli rekonstrueerimise projekti tellinud juba 2009–2010 aastatel. Projekti kaasajastamise käigus läbi viidud geoloogilised uuringud näitasid, et tänavaaluses konstruktsioonis on mär-

Tamsalu Tehnika tn. Foto: Tapa Vallavalitsus

kimisväärsed mullakihid, mis olidki lasknud tänaval ja katen-dil aastate jooksul puruneda. Väljakaave tõestas seda – tänav all paljastusid üsna paksud mullakihid. Tänu mullakihtidele tänava konstruktsioonis te-kivad külmakerked ning -vaju-mised ning selle tulemusena lõpuks purunebki tänavakatend. Sellele lisandus loomulik kulumine. Tänav alla rajati uus sa-

demevee ärajuhtimise süsteem ja projektikohane aluskonstrukt-sioon (kruus ja killustik).

Tehnika tänav Tamsalus ja Sääse linnaosa kergtee on Tamsalus väga kasutatavad tänavad ning on väga hea tõdeda, et nüüd on need liikumisteed väga heas korras. Ehitustööd teostas T.A.K Ehitus OÜ ja tööde kogumaksumuseks on 283 077 eurot käibemaksuga.

Ameerika Ühendriikide saatkonna esindajad tutvustasid humanitaar-toetuste programmi

Arenguosakonna juhataja Valdo Helmelaid võttis 29. augustil vastu USA saatkonna esindajaid, kellega arutati kahepoolseid koostöö võimalusi programmi raames, samuti tutvuti Tapa Valla Hooldekodu hoonega.

Ameerika Ühendriikide Kaitseministeeriumi humanitaartoetuste programmi eesmärk on tugevdada koostööd Ameerika Ühendriikide Kaitseministeeriumi ja kohalike omavalitsuste vahel, et pakkuda tõhusat abi ning arendada kohalikke ressursse ja võimekust.

Järgmine projekt realiseerub aastal 2026/2027 ning sihitatud meditsiinile. Eesmärk on tuvastada ja toetada algatusi, mis tegelevad kriitiliste meditsiinilaste vajadustega, nagu haiglate renoveerimine või muude oluliste meditsiinasutuste parendamine.

Valdo Helmelaid väljendas vallapoolset huvi programmi osas, mainides suuremate ehituslikute väljakutsetena vallavalitsuse jaoks nimelt avalike hoonete energiatõhusamaks ja säästlikumaks muutmist. Järgnevalt tutvuti ka Tapa Valla Hooldekodu hoonega.

USA saatkond. Fotod: Tapa Vallavalitsus

LEHTSE AUTOBAAS PAKUB TEENUST:

- Laadur-ekskavaatori tööd
- Konkslift-kalluri teenus
- Fekaaliveo teenus
- Survepesu teenus

KONTAKT

regger.teenus@gmail.com
522 6008

Teade Euroopa Sotsiaalfondi + toetusmeetme «Sotsiaalne kaasatus kogukondades» avanemisest Arenduskoja LEADER tegevusrühma tegevuspiirkonnas

Meetme sihtrühm on kohaliku tegevusrühma piirkonna inimesed: erivajadusega inimene – inimene, kellel on füüsiline või psüühiline kõrvalekalle, mille tõttu ta vajab kõrvalabi, vanuses 16+; vanemaealised – vanuses 55+.

Tegevusrühma piirkonda kuuluvad Hajjala (endine Vihula valla territoorium), Kadrina, Kuusalu ja Tapa (v.a. endine Tamsalu) vald ning Loka linn.

Meetme maht on 2024. aastal 150 725 eurot. Toetuse maksimaalne summa on 6029 eurot.

Toetuse määr on 100%.

Toetatavate tegevusi, mis aitavad kaasa meetme eesmärkide saavutamisele:

- kogukondlike lahenduste toetamine eakate (55+) ja erivajadustega inimeste suunal
- sotsiaalse ettevõtluse edendamine
- omaste hooldajate koormuse leevendamine

Investeeringuid ei toetata.

Taotlusvoor on avatud **11.–15. novembril 2024.**

Taotlusi saab esitada elektrooniliselt SPOKU keskkonnas.

Lisainfo ESF+ taotlusvooru kohta asub Arenduskoja kodulehel arenduskoda.ee

Toetust antakse meetme 21.4.9.2 «Kogukonna juhitud kohalik areng» elluviimiseks.

Eluruumi kohandamise kulude hüvitamise kord

Kohandamine tähendab eluruumi ümberehitamist sellisel viisil, et inimesele on loodud nii tema erivajadustest tulenevad spetsiifilised (näiteks kaldtee, platvormtõstak jne) kui ka puudest tulenevad tavapärased ümberehitused nagu pesemisruumis vanni asendamine dušiga. Kohandamise käigus võib rajada ka näiteks erivajaduse tõttu ohutust tagava piirde, aiavärava automaatika või tuua kõõgi tööpinna ja tehnikat madalamale tasapinnale. Puuetega inimeste eluruumide kohandamise abistamine on kohaliku omavalitsuse üksusele seadusest tulenev kohustus (SHS § 42 lg 1). Eluruumi kohandamise eesmärk on tagada puudega isiku, kellel on puudest tingituna raskusi eluruumis liikumise, endaga toimetuleku või suhtlemise, võimalikult iseseisev või võimalikult vähest kõrvalabi vajav turvaline toimetulek oma eluruumis, sisse sisenemisel ja sealt väljumisel. Puudega isik on isik, kellele on määratud puue puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2 lõike 1 tähenduses.

Tegutsemise järjekord puudega isikule eluruumi kohandamise toetuse taotlemisel:

- Taotleja esitab avalduse koos lisadega eluruumi kohandamise toetuse saamiseks.
- Vastutav teenistuja hindab taotluses märgitud kohanduste võimalikkust, vajadusel küsitakse juurde eksperthinnang.
- Korraldusse märgitakse, kellele ja millise kodu kohandamiseks toetust eraldatakse. Samuti märgitakse korraldusse veel, millises summas tasub kohanduse eest vald ning kui palju jääb kohanduse rahalisest maksumusest taotleja kanda (varalise võimekuse korral) ning et vald tasub otse teenuse osutajale.
- Kui tööd on teostatud, siis esitab taotleja määru- ses märgitud dokumendid ning teenistuja vajadusel viib läbi paikvaatluse. Teenuse osutaja esitab Tapa Vallavalitsusele inimese nimega arve. Tööd peavad olema teostatud eelarveaasta 1. detsembriks, st selleks ajaks peab ka arve olema laekunud vallavalitsusse.

MÄÄRUSE EELNÕUS ON TOODUD VÄLJA KA, MILLAL HÜVITIS JÄETAKSE MÄÄRAMATA JA SELLEKS ON:

- hüvitise taotlemisel on esitatud valeandmeid;
- hüvitise saaja ei esita määratud tähtajaks tööde tegemise kohta käesoleva määruse paragrahvis 7 sätestatud dokumente.

KULU EELARVELE

2024. aasta eelarves hetkel antud eelarverida ei ole kajastatud, kuid vajadusel lisatakse see lisaelarvega. 2025. aastast alates planeeritakse iga-aastaselt valla eelarvesse 5400 eurot, mis on 1800 x 3 kodukohandamist.

Palun tutvuge määrusega Riigi Teatajas <https://www.riigiteataja.ee/akt/405092024015>

Uute seikluste algus

Artikkel sisaldab muuhulgas vastuseid allpool olevas loos tõstatatud küsimustele.

Kai Puhasmets
haridusspetsialist

Uus õppeaasta on alanud ja paljudes peredes on sa- ginat, mida uus õppeaasta endaga kaasa toob. Iga päev on võimalus õppida midagi uut, kogeda huvitavaid väljakutseid ja kohtuda uute ning juba varas- mast tuttavate sõpradega.

Tapa valla lasteaedades ja koo- lides alustas käesoleval sügisel õp- pimist üle 1500 õpilase, neist üle 1000 lapse Tapa linnas. Tapa val- la koolides astus 1. klassi 113 õpi- last. 10. klassis alustas õpinguid 29 noort. Tapa valla lasteaedades alustas õppeaastat 507 last, Ta- pa linna koolimajades õpib kok- ku 698 õpilast (eelmisel õppeaas- tal 699).

Uue õppeaasta planeerimist ja algust on varjutanud avalikud etteheited, mis ennekõike on ol- nud seotud õpetajate nappuse ja Tapa linnas asuvate koolimajade valmisolekuga õppetöös. Sar- naselt eelnevatele õppeaastatele tekkis kõikides meie valla kooli- des ja lasteaedades töölt lahku- nud õpetajate asendusvajadus. Mis eelmistest sai? Oli õpetajaid, kes jäid vanaduspensionile, kuid oli ka õpetajaid, keda ootasid ees uued väljakutsed väljaspool Tapa valda, sageli oma kodukohale lähemal. Seoses eestikeelsele õppe-

le üleminekuga ei saa sellest õp- peaastast jätkata õpetajana töö- tamist ka need õpetajad, kelle ees- ti keele oskuse tase ei võimalda oma õpetatavat ainet riigikeelse edasi anda.

Uute õpetajate värbami- seks pingutasid kõikide kooli- de ja lasteaedade meeskonnad ja õppeaasta alguseks olid kõikidele klassidele õpetajad olemas. Õpe- tajate kvalifikatsioonile vastavu- se tase on võrdluses eelneva õppe- aastaga vallas keskmiselt kõrgem ulatudes gümnaasiumiastmes 82 %-ni. Kaks õpetajat on õpetaja- kutses omandamas.

ÕPPETÖÖ TAPA VALLA GÜMNAASIUMIS

Tapa Valla Gümnaasium alus- tas õppetööd arhitekt Alar Kot- li poolt projekteeritud Nooruse tänava koolimajas, mis rajati ko- gukonna toetusel ja avati pidu-liku aktusega esmakordselt 24. veebruaril 1939. aastal, kui koo- limajas alustas õppetööd Tapa Gümnaasium. Vaatamata vahe- pealsetele põhjalikele hoone re- noveerimistöödele, vajasid enne õppeaasta algust klassiruumid värskendamist, väljaehitamist kaasaegsed tualettruumid ning renoveerimist sööklasine kori- dor. Remonttööd Kotli kooli- majas ja selle nõukogudeaegses juurdeehituses jätkuvad. Kooli- maja remonditud ja korrastatud ruumidesse jõuavad septembri- kuu jooksul tellitud mööbel, keemia- ning tehnoloogiaklassi seadmed. Kuigi kasutusse võeti

ruumid, mis on olnud aktiivselt õppetöös kasutusel, siis ruumi- de remondi, uue mööbli ja sead- mete soetamise kulu on kokku 484 500 eurot.

Uue suunamoodulina on gümnaasiumis avatud sise- ja riigikaitse suund, mis võimal- dab gümnaasistidel tutvust te- ha sisejulgeoleku- ja riigikaitse- valdkonna teemadega. Igal õp- peaastal läbitakse kokku kuus temaatilist ainekursust, millest kolm on seotud sise- ja kolm riigikaitse valdkonnaga. Güm- naasiumiosas jätkub õppetöö ka Tamsalus.

ÕPPETÖÖ MAAPIIRKONDADES

Eesti riik toetab haridusvaldkon- na uuendusi ja õppetöö mitme- kesistamist erinevate rahastus- mudelitega. Koostöös laste- aedade ja koolidega oleme ju- ba esitanud erinevaid projek- te mitmetesse avatud taotlus- voorudesse. Ajalehe trükki mi- neku ajaks on tulnud rahastus- otsused laste keskkonnateadlik- kuse suurendamiseks nii laste- aias kui põhikooli osas, samu- ti keeleõppetoetusteks. Leht- se ja Jäneda koolimajades saa- vad lasteaialapsed õppetöö mit- mekesistamiseks ning laste kesk- konnateadlikkuse suurendami- seks osaleda keskkonnahariduse programmides ning laste rohe- teadlikkuse tõstmiseks kasutada nutikad ilmavaatlusseadmed ja nutikasvuhooned.

Õpilaste arv Jäneda ja Va-

jangu koolimajades on aastate jooksul vähenenud ja seetõttu on oluline leida koostöös ko- gukonnaga erinevaid võimalu- si hoonete funktsioonide rist- kasutuseks. Lehtse kogukon- nakeskus oma erinevate funktsio- onidega on eeskujuks, kuid kindlasti on ka seal tegevuste laiendamise võimalusi.

Jaanuaris 2025 avatakse taot- lusvoor kodulähedase algkooli pi- damise toetamiseks, millest Tapa vald samuti vahendeid taotleb. Toetuse suurus sõltub koolima- jades õppivate laste arvust.

MUUTUSED ALANUD ÕPPEAASTAL

Muudatusi koolide ja laste- aedade töös on olnud mitmeid – tööle on asunud uued õpetajad, tugipersonal ja direktorid, sa- muti on muutused koolikesk- konnas. Muutustega kaasa mi- nemine ja kohanemine ei tule lihtsalt kellelegi ning meie laste võimekus muutustega kohane- da sõltub sageli kodusest toest ja suhtumisest ning kogukonna hoiakutest.

Täiskasvanud kogukonna- liikmetena saame igaüks panus- tada kolme kooli uute lugude kir- jutamisesse toetades ja mõistes meie õpetajate panust ning rolli nii klassiruumis kui sellest väljas. Õpetajad saavad oma tööd teha efektiivselt ja tulemuslikult, kui neile luuakse selleks sobivad tin- gimused.

Soovin kõigile koostöist õppeaastat!

Ebakõlad Tapa valla haridusreformis

Alari Kirt
Valimisliit Valgejõgi

Käesoleva aasta kevadel tormas Tapa valla uus võimukoalitsioon läbi viima koolivõrgu korrastamist, mille põhilubadusteks olid: ku- lude vähendamine, kvaliteedi tõstmine, õpilaste arvu kasv ja professionaalne õpetaja klassi ees. Augusti- ja septembrikuu on paraku näidanud sootuks vastupidist olukorda ja palju- de õpilaste, õpetajate ning las- tevanemate kannatus on pan- dud tugevalt proovile.

MILLISED ON HARIDUS- REFORMIGA KIIRUSTAMISE TAGAJÄRJED?

Kevadel lubatud kulude vähen- damine, pöörati hoopis kulude suurendamiseks, sest ühe kooli- maja remondiks oli vajalik võtta

üle ühe miljoni euro pangala- nu ja seda 10 aastaks. Haridu- sinvesteeringud on kahtlemata vajalikud, aga kui puudub sel- ge arenguvision ning elemen- taarne selgus, kuidas hariduse kvaliteeti seeläbi tõstetakse, siis tulemuseks on ikkagi „jalgade- ga hääletamine“ ja ebaatraktiiv- ne hariduskorraldus.

Sel kevadel väarikat 105. juubelit tähistanud endine Tapa Gümnaasium on jaotatud üle valla õppekohtadeks, eesmärgi- ga vähendada aine- ja klassiõpe- tajate vajadust. Kas nüüd õppe- hoonete vahel jooksmine tähen- dab paremat hariduse kvaliteeti ja tingimusi, nii õppimiseks kui õpetamiseks? Selgelt on kuulda rahulolematust, nii õpilaste kui õpetajate seas ning riskide ma- ndamise plaani pole tänini.

Vastupidiselt ootusele, et Tapa valla koolidesse tulevad nüüd õppima õpilased külgne-

vatest omavalitsustest, selgus, et Tapa valla õpilased suundu- sid õppima Tapa valla koolide asemel hoopis Aegviitu, Kad- rinasse, Rakverre ja mujale ehk kokkuvõttes stabiilemasse õp- pekeskkonda. Samuti lahkus arvestatav osa häid õpetajaid ning iga nädal saab näha sot- siaalmeedias ametnike mee- lehitlikke hüüdeid, et leida Ta- pa valda õpetajaid, nii laste- aedadesse kui koolidesse.

SEEGA, PARATAMATULT TÕSTATUB ENDEISELT RIDA KÜSIMUSI:

- Miks on nüüd valla poolt maha vaiktud 6-klassiliste koo- lide toetus (prognoosi kohaselt 91 613 + 132 077 eurot), mida lubati suunata Lehtse ja Jäneda piirkonda?
- Millega täidetakse pooltüh- jad hooned, et päriselt kulusid vähendada?

- Kuidas, kellega/millega ja millal tagate õppe kvaliteedi koolides?
- Millises Tapa valla koolis on olemas töörahu ja stabiilsus?

Head haridusreformi eest vastu- tajad: Tapa valla elanikud oota- vad Teilt sisulisi arenguid, mitte pooltõdesid ja ilusaid pilte sot- siaalmeedias, mis paraku on näi- danud vastupidist efekti ja elani- ke arvamuset vaigistamist. Ka hea tahtmise korral pole võima- lik varjata puudusi, mida nn haridusreform ja selle rutakas läbi- viimine on endaga kaasa toonud.

Ebakõlad Tapa valla hari- dusreformis on tõsiasi ning val- lavalitsuse püüdlused näidata reformi igati edukana, on vas- tutustundetut ja petlik. Otsus- tajad peaksid julgema nüüd ka vigasid tunnustada ja leidma või- malused olukorra parandami- seks, enne kui päris hilja.

RM EHITUS
5020032

- Katusetööd
- Fassaaditööd
- Rekonstrueerimine
- Projekteerimine

Katusekatte ja vihmaveesüsteemide müük ja paigaldus.
rmehitus.ee
info@rmehitus.ee
Tel 5020032

Ühest väikesest veinimõisast Kõrvemaal

Kuido Merits
Sõnumed toimetaja

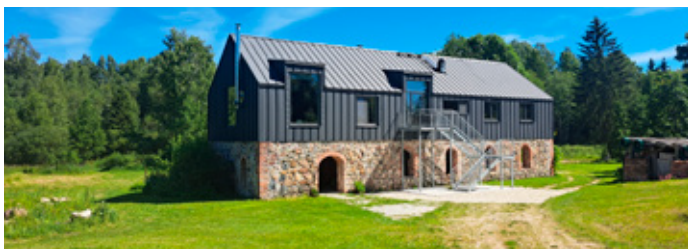
Kui 8. septembril avasid oma ukse 24 Põhja-Eesti triiphoonet, aeda ja verandat, siis oli Tapa valla paikadest Oruveski talu kõrval esindatud Aru mõis. Kõike seda seob Põhja-Eesti kohalik toit ja Aru mõisa perenaise Katrin Kulli sõnul on üritus järjest populaarsemaks muutunud, juba eelmisel aastal käis nende juurest läbi paarsada huvilist.

Küllap teab iga tapakas, et näiteks Moe külastuskeskuses pakutakse ühte ja teist, erinevat rüübet ja üritusi, võimalusi korraldada seminare ning muudki. Veidi väiksematest sarnase profiiliga tegijatest on olnud vähem kuulda, ometigi on Aru mõis, mis asub Patika külas, Tapa vallas, Lääne-Virumaal, just viimasel ajal hakanud pälvima rohkesti tähelepanu. Tegu on Eesti Veinitee ühinenud veinimajade, mis ühendab 23 väikest käsitööveini tootjat, täieõigusliku liikmega. Tapalt liikuma hakates tuleb läbida Lehtse ja mõni kilomeeter enne Jänedat keerata üle raudtee Ojaküla poole. Juttu tuleb alljärgnevas loos sugugi mitte ainult veinist, vaid muudestki elulistest teemadest.

Katrin Kull räägib, et eks nad asuvad äärealal, mis varem on kuulunud Järvamaa ja ka endise Ambla valla alla, samas on tegu Kõrvemaa servaga, millest viie kilomeetri kaugusel algavad polügooni väravad. Ta rõõmustab, et kohalik kogukond – nimetame külarahvas – on asunud aktiivselt suhtlema ning seltsielu pead tõstma, sel aastal tehti mõisaplatsil vahva jaanituli koos mitmekümne inimesega. „Patika on kirjas asustusüksusena, inimesed sellega end väga ei identifitseeri. „Nimetame end praegu Aru-Pruunakõrve-Ojaküla kodukonnaks,“ ütleb Katrin, lisades, et piirid on

Fotod: Kuido Merits

muutunud varasemaga võrreldes, Pruunakõrve pole enam näiteks küla, kuid kohad on ometigi alles.

Majas näitab Katrin Kull veinikeldri riuleid, mis triiki erinevaid pudeleid täis. Veini teevad nad kahe 400-liitri se vaadiga, saaks teha isegi 3 x 800 liitrit veini, ent tavaliselt siiski vähem. Metsik Rose on nende vana firmavärk, samuti ka rabarberi vahuvein, uus rabarberisats läks käima. „Viimasel ajal on meie vahuvein mõnes restoranis välja pandud, näiteks selline tuntud söögikoht nagu Must Puudel Tallinnas julges meie margi oma menüüsse võtta,“ teeb Katrin teatavaks. Ka Vergi restoran Wirkes on mõisa veinid menüüsse võtnud, Rakveres Mullistuudio. Poes küll naljalt Aru mõisa kaupa saada pole, seda enam tasub kohale tulla.

Üldiselt peegeldab valik Katrini ja tema abikaasa Käärt Aru endi maitseid, eelistuseks

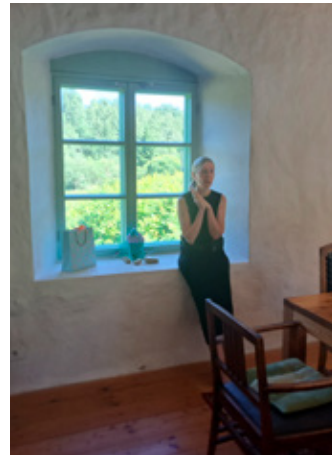
on kuiv vein, mida tehakse kaheski, sõbrad käivad abiks. Tõepoolest näeb seintel „hajuvate piiridega“ kunstirühmituse Vedelik kevadnäituse pilt, esindatud on Paide kunstnikud, soomlaste esindus, Ly Lestberg ja Eva Vint, samuti Margus Tiitsmaa (Sorge) installatsioon.

Külaelu ja ühistegevuse sisu tuleb ise läbi kogeda, on Tallinna juurtega Katrin kindel. Teda ja abikaasat huvitasid Kõrvemaa pinnavormid, kuidagi tihti sattuti just siia kanti liikuma, küll rattaga või ka autoga, kuni avastatigi see mõisakoht, mille nimeks pealegi Aru.

Mahajäetud mõisahooned seisid täiesti varemetes, peahoone ei olnud säilinud ning arhitektuurselt lahendust ei teatud. Kivimüürid olid aukartustäratavad, need sai ära konserveeritud, kõige kehve- mas seisukorras laudahoonele läks betoonvöö peale, kar- kass üles.

Väljaspool tõmbekeskusi midagi ehitada on keeruline, tunnistab Katrin. Siiski hakati otsast nokitsema ja täna on olemas kaks maja: n-ö vana maja ja uus maja, millega on omad plaanid. LEADERi rahadega sai kütte sisse ja seadmed, nagu mahlapressi. Lisaks on valmimas suurem ruum, kuhu mahuks bussitais inimesi. Esmalt valmis kompleksi peahoone, kui enne elas pere siin püsivalt ainult suvel, siis nüüd ka talvel. Seega pakuvad Katrin ja Käärt aastaringselt praegugi külastusvõimalust, tuleks lihtsalt umbes kolm nädalat enne ühendust võtta.

„Talvel on siin hästi ilus ja lumerohke, kuu paistab sedasi taevast nagu rannas oleks päike,“ viipab Katrin läbi suurte klaasakende laiuvast maastiku suunas. Niisiis on Aru mõis läbi aasta peetud seminare ja sünnipäevi – sõnum lehelugejale ongi, et võib tulla kohapeale sündmust korraldama

Fotod: Kuido Merits

või esialgu niisama vaatama.

Tulles tagasi algusse, tegevust alustati ürditaluna, ent avati ka veinikeldri ukse, sest veini valmistamisega oli Aru mõisa pererahvas ikka tegele- nud. Alles nüüd on jõutud oma toodangu loogilisse järku, tehakse õunaveini, pohla- veini, rabarberiveini. Mulli- veinide katsetamine käib aina edasi, lisaks tootmisele pakutakse kohapeala tutvustust. Abiks on Lääne-Viru Oma- valitsuste Liit, mis on järjest enam panustanud turismi arendusele.

Rääkides turismimajandu- sest, mõisa suur ruum loodi- gi suuresti selleks, et teha kokkamiskoolitusi. „Inimesed pea- vad koos tegema ja arutama, et mis see Põhja-Eesti toit siis õieti on – mis see meiepärase või siis virupärase ikkagi on? Proo- vime end puhkemajana käima joosta, kahte identsesse tuppa mahub pere või sõpruskonna- jaoks kümme inimest ära,“ selgitab mõisa pere- naine.

Me ei saa päris mööda ka sõjaväeteemadest ja talumis- tasude osast ning juttu tuleb Põhja-Eesti harjutusalast. Sel- gub, et kaitseväge keskpõlgoonilt kostub müra vähem kui Soodla harjutusalalt. Kuid ta-

lumistasud jagati 4 aastat ta- gasi üksnes pindala põhisel, nüüd peaks koefitsiendid pai- ka seadma, et kompenseeritaks neile, kes kõige rohkem kan- natavad. Mehhanism, kuidas inimesi protsessi kaasata peaks minema kogukondade kätte. Katrin mainib elanikkonna- kaitse arendamise taotlusvoo- re, kuhu kohalikud inimesed teevad ettepanekuid ning se- dagi, et Aru mõis on esita- nud taotluse kerkuskeskuse osas (teadmiseks, et kerkus- keskus ehk välistest teenuse- pakkujatest sõltumatu hoone toob kogukonnale juurde tur- vatunnet ja aitab siis, kui käes on tõesti viimane häda, saab murdele lahendust ja vajadu- sel majutust). Ta lisab, et hoo- ne elektrivarustuse mure on la- hendatud, generaator saab ka sel aastal paika pandud.

Veel on Katrin Kullil süda- mel loodusturismi ja eriti Kõrvemaa turismiradadega seon- duv. Mõndagi on ära jäänud, nagu näiteks Valgejõe kanuu- matkad. Tegelikult on Tapa samuti Kõrvemaa, räägib nai- ne, loodusturismi taristu on kõik Kõrvemaa piirkond – siitpoolt raudteed võiks are- ndada jalgrattaga liikumise ta- ristut kuni Tapa ja Tamsaluni välja. On teada huvitatud ette- võtjaid (vt ka <https://visitkõrvemaa.ee/>), kes visiooni toeta- vad, ning rongiliikluse parane- mine peaks vaid soodustama alade, mis pole hõivatud har- jutusväljade poolt, kasutuse- levõttu. Ta paneb südamele, et vallavalitsuse ja allasutuste inimesed võiksid näiteks triip- hoonete ja teisi üritusi aktiiv- semalt külastada, kuna see an- naks parema arusaamise sel- lest, et mida kohapealsed ini- mesed siin üldse vaatavad, tee- vad ja toimetavad – saab ko- geda läbi, mis meeldib ja mis mitte.

Aru mõisa kohta vaada- ke lähemalt Eesti Veinitee ko- dulehelt: <https://veinitee.ee/> marsruudid/pohja-eesi-mars- ruut/ ja nende Facebooki-le- helt.

Allasutuste juhid kohtusid Aru mõisas ja pidasid plaani

Vallavalitsuse osakonda- de ja allasutuste juhid kogunesid täna Aru mõisas koosolekule, et arutada uue õppeaasta algusega seon- duvaid küsimusi, tihendada omavahelisi sidemeid ja pan- na paika koostöösuundi uute koolijuhtidega, kelleks on Ta- pa Valla Gümnaasiumi direk- tor Ülle Laas, Tamsalu Koo- li direktor Mihkel Kurg ja Ta- pa Valla Kooli direktor Kett- rud Tamberg.

Riho Tell selgitas üle kest- va haridusreformi protsessi üksikasju ja selle peamist põh- just: „Me peame oma vallas

suutma panustada samade va- henditega hariduse kvaliteeti

rohkem kui seni, seda nii füü- silise keskkonna kui ka sisu

poolest.“

Ta väljendas heameelt, et

olukorras, kus uusi juhte pole lihtne leida, saime kolm kooli- juhti, kes on tahtmist täis ja kelle silmad tõepoolest särav- vad. „Ametisse saanud kooli- juht peab ikkagi pinguta- ma ja edaspidi järjekind- lalt tõestama, et just te- ma on parim kooli aren- dama ja edasi viima,“ lisas vallavanem.

Kõigi kokkutulnu- te eesmärk on kahtlema- ta ühine, et Tapa vallas lä- heks elu paremaks ning et meil oleks vallas väga head koolid, nagu ka kõik teised allasutused.

OSTAN

IGASUGUSEID VANU FOTOSID
JA KOOLILÕPU MÄRKE

TÜRI FOTOGRAAF
RENÉ VIJAT

Tel 525 8325
renewiljat@gmail.com

Pisipõnni õppeaasta sai lustaka alguse

Leevi Ivainen
Pisipõnni õppealajuhataja

Pisipõnni lasteaias õppeaasta algas seda korda väga lustakalt! Rõõmu ja naeru jagus igasse majja.

Nooruse 2 majas tervitasid lapsi usinad ja töökad Mesimumm ning Siili. Mesimummi mureks oli meevarumine, et kõik talvel ikka terved püsiksid. Mesi on ju teadagi 99 haiguse vastu! Siili aga oli aga oma pojukeksi loomasteadade saatmas, et lapsed uusi teadmisi varuda saaks, ilma milleta ka metsaelanikud hakkama ei saa.

Peamajas ja Vahakulmus olid aga jäned, orav ja siil päris hämmingus, et tähed ei ole numbrid ja et numbreid on tükk maad rohkem kui kolm. Ja kui saatus ise sätis jänese teele aabitsa nii, et see vaeseke varba ära lõi, oli kõik klaar – aabits kaasa, tähed+numbrid selgeks, et siis kevadel kindlaks teha, kes ikka on metsa kõige targem loom ja kas üldse on võimalik saada nii palju teadmisi, et rohkem enam teada saada ei olegi võimalik?!? Neile ja veel paljudele teistele küsimustele on pisipõnnidel vaja hakata vastuseid otsima. Ja kui heita pilk juba septembrikuus ees-

Fotod: Meeli Tuubel

ootavatele üritustele: tuleohutuse koolitus, teatriendus, matkpäevad, mihkkipäev ja kes teab, mis kõik veel erakorralist võib ette tulla, siis üks on selge – iga küsimuse vastus tekitab uue küsimuse ning soov uute teadmiste järele on lõputu.

Väikeste pisipõnnide maailmaavastuslik tarkuse kogumine saab alguse läbi rõõmupakkuva mängu. Seda rõõmu tahab Pisipõnni lasteaiapere jagada ning soovida kõigile tegusat ning teadmiste rohket õppeaastat, kus tähtsate tegemiste ja teadmiste ammutamise tuhinas jääks alles ka mängu- ja olemisrõõm!

Mulle väga meeldib üks J. W. Goethe mõttetera: „Kes esimese nööbi valesti nööbib, see ei saa ka ülejäänud õigesti kinni panna.“ Ärme siis unusta oma nööpidele vahel veidi rõõmsamat pilku visata!

Kontrollituim sotsiaalteenus on nüüd hooldekodu

Meeli Tuubel
Sotsiaalministeeriumi hooldekande osakonna nõunik

Hooldereform jõustus 1. juulil 2023 ja tähendas avaliku sektori rahalist sekkumist hooldusevajajatele ja nende peredele, et muuta hooldekodukoht rahaliselt kättesaadavaks. Aasta hiljem, 5. juulil 2024 tegi Riigikohtu üldkogu otsuse, kas see ülesanne oli õigesti seatud ja õiglaselt rahastatud omavalitsuste jaoks.

Aastajagu kehtinud sotsiaalhoolekande seaduse muudatuse arutelu jõudmine Riigikohtu täiskoosseisu otsusele selle kaalukuse tõttu märkib kohtuvõimu efektiivsust ja kohalike omavalitsuste teadlikkust oma õiguste kaitsmisel. 16. aprillil kogu päeva kestnud üldkogu istung oli ka avalikult jälgitav. Paljud senised hooldekodukoha kättesaadavuseks toetuse saanud lähedased jälgisid mõningase murelikkusega 18 Riigikohtu kohtuniku õigusvaidlust, küll aga täiesti arusaadavat arutelu.

Riigikohtu üldkogus la-

hendati omavalitsuse ülesannete rahastamise probleem laiemalt

Hooldekodukoha osalise rahastamise ülesande vaidlus lahendas tegelikult laiemalt omavalitsuslike ülesannete rahastamise põhimõttelisi küsimusi. Tuliseid arutelusid on olnud viimase kahe aasta jooksul Riigikogus, sotsiaalkomisjonis, meedias ja kohalike omavalitsustega. Sotsiaalkindlustusamet jälgis hooldereformi rakendamisel erilise tähelepanuga üldhooldusteenuse osutajate teenuse kvaliteeti ning regionaal- ja põllumajandusministeerium hoidis silma peal omavalitsuste kulutustel.

Sotsiaalhoolekande seaduse muudatus, et osa hooldekodude kuludest tuleb omavalitsusel kanda riigi antud rahatoega, sõltumata teenust vajava inimese ja tema perekonna rahakotist, ei tähendanud omavalitsuste vabastamist kohustusest korraldada hooldusteenuseid ja rahastada neid vastavalt vajadusele. Omavalitsuse ülesanne on kohapeal korraldada erinevaid sotsiaalteenuseid ja kujundada pikaajalise hoolduse teekond: kas ühel hetkel on tarvis abistamist kodus, aidata liikuda sotsiaaltranspordiga tervishoiuteenustele, kohandada avalikku ruumi erivajadusi arvestavaks või kui miski muu ei aita, otsustada koos hooldust vajava inimese ja tema perega professionaalse hoolduse ka-

suks hooldekodus.

Erinevad arusaamad omavalitsuste õiglasest rahastamisest võisid tuleneda sellest, et eelistatakse ööpäevaringset turvalisust pakkuvat hooldekodu kodus abi osutamisele, kus inimesel ja tema lähedastel on vaja oma toimetulekut rohkem ise korraldada. Mõjutab ka kaugemal elamine keskustest ja eluruumide kehvad olukorrad.

Omavalitsusele on antud õigus otsustada hooldekodu kohamaksust tasutava hooldekulude piirmäär, mis aitab hoida omavalitsuse kulud kontrolli all. Mõnes kohalikus omavalitsuses on tehtud otsused, et inimeste valik ei piirduks vaid vähemate tingimustega hooldekodude vahel. Samas sätestab seadus ka kättesaadavuse põhimõtte, mis tähendab, et hooldekodu kohamaksu piirmäär ei tohi olla nii madal, et üldhooldust vajavad inimesed ei saa teenust üldse või peab selleks liiga kaua ootama. Täpsustuseks, hooldereform keskendub eakatele, mitte psüühilise erivajadustega inimestele, kelle jaoks on riigi poolt korraldatud erihoolekandeteenused.

HOOLDEKODUDE KULUD ON SUURENENUD PARATAMATULT
Õiglane ei oleks ka arvata, et hooldereformita hooldekodude tasu hinnad ei tõusnuks. Hooldekodude kulud on olnud aastaid pinges, kuna ligi 80% kulu-

dest katsid hooldekodudes olid ja nende pered ning tõusnud kulude jätmise üksnes peredele oleks ebaõiglane.

Senise kalleima sotsiaalteenusena rahastuskoorem on nüüdseks nihkunud avalikule sektorile, prognooside kohaselt peaks inimeste omafinantseering vähenema 52 %-ni.

Riigi rahastus oli suunatud just hoolduspersonalile jaoks, et panustada madala palgatasega töstmiseks kõrge kvalifikatsiooninõudega hooldustöötajate ja nende abistajatele. Hooldereformiga nähti ette kohustus tuua ka hooldustöötajate töökoormus madalamaks. Jõustudes küll 2026. aastal, täidavad paljud hooldekodud nõuet juba praegugi. Ootus sotsiaalteenuste kvaliteedi paranemisele on suur: paremad tingimused, suurem privaatsus ja hooldustöötaja suurem tähelepanu.

Eelmisel aastal tegi hooldekodukoha valiku 940 inimest, kellest 80 % tegid selle valiku pärast hooldereformi jõustumist 1. juulil. Hooldusvajadus oli suur, muudatus aitas vähendada omastehooldajate koormust. Meil on 30 000 täisealist pereliiget, kes hooldavad oma lähedast, neist pool on suure hoolduskoormusega, rohkem kui 20 tundi nädalas. Hooldust vajavad inimesed ei tekinud hooldereformi tõttu, vaid tulid hooldereformiga nähtavaks.

KARTUL SIMUNAST
TELLI KARTULIKOTT KOJU
WWW.KARTULIDEALINN.EE
51942122
KARTUL SIMUNAST

Lõuna-Eesti
ERAMETS
Metsale hea peremees!
Ostame metsakinnistuid ja raieõigust üle Eesti
50 72 544
mets@erametsa.ee
www.erametsa.ee

VÄIKE-MAARJA PUIT MÜÜB
HINNAD ON PÕHJAS ÕIGE AEG VARUMISEKS
Puitbrikett alates 230 €/alus
Premium 6mm pellet alates 230 eur/alus
Transpordi võimalus **KIIRE TARNE!**
Kohapeal drive-in süsteem ja paki/kotikaupa müük
Info ja tellimine: tel. 520 6369
Soodne saematerjal! Lauad, prussid!
Küsi hinnapakkumist numbrilt 515 0268
Asume: Väike-Maarja, Jaama 7a

.AEGVIIDU.
Zoomaklinnik
LOOMAARSTI VASTUVÕTT JA KODUVISIIDID
TEL 510 5973
aegviiduloomaklinnik@gmail.com

AutoKäpp OÜ
• autoremont ja hooldus
• summutite remont ja paigaldus
• õlivahetus
• varuosade müük ja tellimine
Väike 17, Tapa
telefon 5650 3420
e-mail kalleivainen@hotmail.ee

Tapa küttelaos müügil
- puitbrikett
- küttepuid võrgus
- kütteklotid võrgus
- pellet
- liiv, killustik, sõelmed
- transport
AVATUD E-R 9-16.30
väljaspool tööaega kokkuleppel
Tel 3271777, 5693 0613
Õuna 15 Tapa - TAKOM TRANSPORT OÜ

ORTOPEEDIAKESKUS OÜ

Proteeside ja ortopeediliste abivahendite valmistamine ja müük soodustingimustel

VALMISTAME

- ♦ Üla- ja alajäseme proteese
- ♦ Üla- ja alajäseme ortoosid
- ♦ Lülisamba ortoosid
- ♦ Eriortoosid, bandaaže, songavöösid
- ♦ Ortopeedilisi jalatseid
- ♦ Ortopeedilisi tallatugesid

PAKUME

- ♦ Masstoodanguna valmistatud abivahendeid
- ♦ postoperatiivseid ja posttraumaatilisi ortoosid
- ♦ mitmesuguseid eriortoosid
- ♦ ortopeedilisi jalatseid
- ♦ ortopeedilisi tallatugesid
- ♦ kompressioonitooteid (põlvikud, sukad, sukkpüksid)

SOODUSTUSE SAAMISEKS ESITADA

Proteeside soetamiseks – perearsti, eriarsti, arst-residendi, rehabilitatsioonimeeskonna tõend paberkanalil
Ortooside, sh ortopeedilised tallatoed, soetamiseks – arsti tõend digitaalsel kujul
Ortopeediliste jalatse soetamiseks – eriarsti, rehabilitatsioonimeeskonna tõend paberkanalil (korduv tõend: perearst) Isikut tõendav dokument.

TAPA TERVISEKESKUS, Tapa, Valgejõe 14/2,
kab 204 (K2-24), kell 14–16

Tel 742 0169 | ortopeediakeskus@gmail.com | www.ortopeediakeskus.ee

Jänedal peale juubelit ehk natuke külaajuttu

Juba minevikku vajunud 2023. aasta läks Jänedal ajalooliste sündmuste tähe all. Küla esmamainimise 670. aastat jäi meenutama Jaanus Tamme ja Ando Raudsepa poolt ehitatud mälestusmärk; Eesti esimese põlütöökeskkooli asutamise 105. aastat tähistab kunagise klasiiruumi seinal Ülle Kuldkeppa poolt maalitud armastatud õpetaja ja tunnustatud kirjaniku Veera Saare portree Jänedal lossis; MTÜ Loometöö Seltsi rajaja ja juhataja Luule Nurga 85. sünnipäev ja seltsi 20. tegevusrohkete aastat on jäädvustatud raamatus „Värvilise pärandi hoidjad“. 2023. aastal sai alguse meie seast lahkunud helilooja Urmas Sisaski mitmekesise loominguga ja tegevuse tutvustamine kontserdisarjaga „Kummardus tähtede taha“. Oluliseks sündmuseks sai ka OÜ Jänedal Mõisa poolt Aida hotelli avamine, mis ehib nüüd Jänedal mõisasüdant.

Nii siis oli 2023. aasta Jänedal täis toreid sündmusi, millele oleks võinud järgneda vaikne enesega ja maailmaga rahulolemise periood, kuid elu on sedavõrd põnev ja võimalusterohke, et ahju peal põõnutamine ja oma naba imetlemine on lausa igav ja pealegi tervisele kahjulik. Nii saamegi ka 2024. aasta sügisel öelda, et Jänedal kogukond leidis jõudu ja huvi midagi korda saata ka sel aastal. Vabariigi sünnipäevale järgnenud nädalavahetusel oli taas tegu juubelihõnguliste üritustega – 20. aastat möödus esimesest presidendimatkast ja 8 aastat esimesest heategevuslikust Papa Krimmi koogikohvikust. Viimast võib nüüd samuti pidada traditsiooniliseks ürituseks ja olgu siinkohal mainitud, et selle toreda ettevõtmise algatajaks oli 2016. aastal Jänedal kooli vilistlane ja eduka disainifirma rajaja Liisa Tikk, kes oleks võinud tänuvõetada 40. sünnipäeva, kui saatus poleks otsustanud teisiti. Kohvikust saadud tuluga on toetatud Jänedal lossi kui kogukonna keskuse remonti, muusikatahetorni ja teiste üldkasutatavate ruumide sisustamist, mööbli restaureerimist jpm.

Helilooja Urmas Sisaski tütar pianist Tiiu Sisask astus sel aastal MTÜ Jänedal Muuseumi liikmeks ja võttis üle isa pärandi tutvustamise ja jäädvustamisega seotud tegevused. 2024. aastal jätkub tema korraldamisel kontserdisari „Kummardus tähtede taha“. Esimene kontsert toimus 21. juunil, ettekandele tuli U. Sisaski tsükkel „Eesti rahvataevas“, esitajateks Lauri ja Piret Väinmaa. Sarja järgmine kontsert saab teoks sügisel 12. oktoobril Jänedal õppehoone saalis algusega kell 18.00, esinevad segakoor K.O.R.O. ja Lehtse Kammerkoor, dirigeerivad Raul Talmar ja Tiiu Tikkerber, värvi

Kodulootund Kalijärve kaldal 15. mail, 2024. Foto: Sirje Reinula

lisavad gongid ja taiko trummid. Siinkohal tahaks eriti kiita Tiiu Tikkerberi, kes on viinud Lehtse Kammerkoori väga heale tasemele ja tublisid kammerkoori liikmeid, kelle esinemist oli puhas rõõm kuulata ka 2023. aastal, sarja kolmandal kontserdil.

Tänavu tegi Tiiu Sisask ka esimesi katseid isa poolt omal ajal kuulsaks saanud Muusikatahetorni kontsertidega, kus lisaks muusikale tutvustatakse planetaariumis erinevaid taevakehi ja tähtkujusid. Esimene taoline kontsert leidis aset 18. aprillil, kui Tiiu Sisask esines koos astrofüüsiku Aarne Pauliga. 18. mail toimunud muuseumiöö läks ülima eduga Tiiu Sisaski (klaver) ja Tiina Karjatse (gongid) kontsert „Muusikaline müsteerium“, mida korraldab uues vormis Urmase sünnipäeval 9. septembril ja taas edukalt, mis näitab, et loomingulisel ühendusel Tiiu ja Tiina on perspektiivi edasiseks tegutsemiseks. Seega võib juba kindlalt väita, et Urmas Sisaski rajatud unikaalne planetaarium-kontserdisaal on saamas uut hingamist.

Loetellu tuleks lisada ka näitused, mis on rõõmustanud lossi külastajaid nagu põnevat mikromaailma valgustav teadusfoto näitus ja Siiri Sisaski rännakutel fotosilma jäänud meeleolukad hetked või omapäraseid fantaasiapilte ja lillemaale pakkunud kunstnik Ülle Järve ning traditsioonilisi rahulikke loodusvaateid meie kodukandist maalinud kunstnik Ülle Linnuste tööd.

2024. aasta talvel alustas Jänedal muuseumi kodulootundide läbiviimist, tegijaid üllatas eriti nooremate inimeste aktiivne osalemine. Kokku sai tehtud neli kodukanti tutvustavat tundi: Vabadussõda ja Jänedal; Jäniöö, veskitest ja tulekahjust; Jänedal mõisakompleksi kujunemisest ja muutustest ajas ning koostöös loodusega; Ester Valdveega sooritati kevadine jalutuskäik teemal „Jänedal loodus ja pärandimaastik“. Kuna huvilisi oli piisavalt, siis jätkab muuseumi kodulootundidega ka sügiskuu algul. Alustame seekord kohe-kohe viimast lihvi saavas Jänedal pärandi- ja looduseõpituas, mis Jänedal Küla Arendamise Seltsil

õnnestus LEADER programmi abil ja Tapa valla toetusel Jänedal lossi keldrisse rajada.

Nagu ikka on elul pakkuda ka üllatusmomente, üks neist ongi seotud pärandi- ja looduseõpituas. Nimelt otsustas Eesti Teaduste Akadeemia nagu kõik teisedki asutused kulusid kokku hoida ja soovitas asotsieerunud seltsidel, mis kasutasid tema pindu Toompeal Kohtu tn 6 välja kolida, et seal n-ö remonti teha. Eesti Kodu-uuringute Seltsil oli aga aastate jooksul kogunenud suur hulk raamatuid kõikide maakondade kohta ja ka seltsiliikmete toimetisi ja käsikirju, mis tuli kiiremas korras kuhugi paigutada ja võimalusel sinna, kus neid saaksid huvilised kasutada. Sai välja pakutud Paide kõrval ka Jänedal ning seltsi juhatusel otsusega läks teoks raamatukogu koos mööbliga Jänedal toomine. Nüüd on kõigil meie kandi ja ka kaugemalt tulnud huvilistel võimalik neid materjale kasutada pärandi- ja looduseõpituas. Aga peale selle on veel üks uurijaile huvipakkuv kogu Jänedal lossis varjul. Kindlasti on neil, kes 1990. aastatel oma kodukandist kogumikule „Põhja-Eesti südamaadel“ kirjutasid, eredalt meesvitaalne Helmut Elstrok, kes ärgitas kõiki kirjutama ja oli selle Ambla kihelkonna kirjanduslik-koduloolise antoloogia koostajaks. Vähem vast mäletatakse aga arheoloog Vello Lõugast, kes oli taasiseseisvumise järel esimene Eesti Kodu-uuringute Seltsi juhataja ja kelle pealekäimisel härra Elstrok selle raske töö ette võttis. Saatuse tahtel on Vello Lõugase kodulooliste märkmetega kartoteek samuti jõudnud Jänedal ja on huviliste kasutada.

Kuid sellega üllatused veel ei lõppenud. Jänedal toodi sel aastal ka Urmas Sisaski esimene klaver, mis kingiti talle 15. sünnipäevaks ja millel ta lõi oma esimese tähtsa oopuse „Kassiopeia“. Seda pala esitas helilooja kõikidel oma Muusikatahetorni kontsertidel, kas siis alguses või lõpus. Kokku on see lugu kõlanud Jänedal lossis vähemalt paartuhat korda, nii ka Urmase viimasel esinemisel 2022. aastal. Päevi näinud ja rõskes garaažis seisnud üle saja aasta vana Beckeri väik-

se tiibklaveri vaatas üle muusik ja klaverirestauraator Eve Laasi ja leidis, et selle pilli uuesti mängukõlblikuks tegemine ei ole utopia. Nüüd seisab Jänedal muuseumil ees tõsine rahahankimise kampaania, sest kokku peab saama 10 000 eurot. Asi on aga seda väärt, sest tegemist on tõelise rariteediga ja lõpuks tuleb see ikkagi odavam, kui osta uus väike tiibklaver, mille soetamine oli tulevikus nagunii plaanis.

Lõpetuseks veel üllatuskülastustest, 18. mail saabus Jänedal Inglise suursaadik Ross Allen, kuid visiidi tegi eriliseks tema kaaslane sir Peter Wilson, kes tuli külastama oma vanaema lapsepõlvkodu. Sir Wilson on Jänedal viimase mõisaomaniku Johan Benckendorffi ja tolle skandaaalse abikaasa Maria (Mura) Zakrevskaja lapselaps, tema ema Tania Alexander kasvab üles Kalijärve talus ja on jäädvustanud oma mälestused raamatus „Lapsepõlv Eestis“ (eesti keeles ilmus 1994). See ei olnud meil mitte esimene kokkusaamine väljapaistva Briti diplomaadiga, pigem üllatas see, et nii hõivatud mees leidis aega ja tahtmist läbi astuda Jänedal, mida ta külastas koos ema, isa ja vennaga aastal 2000, et saata vanaema Tania tema viimasel visiidil Eestisse. Toona oli Peter Ühendkuningriigi esindava Europarlamendi grupi juht Brüsselis, nüüd aga Briti välisministri kõrge ametnik. Märkida võiks, et Peteri isa Tyllorni parun David Wilson oli Briti eelviimane kuberner Hong Kongis (aastatel 1987–1992). Planeeritud pooltunnine välkvisiit kujunes aga üle paari tunni kestnud külaskäiguks, sest 2024. aasta jooksul oli palju muutunud ja külalistel oli, mida avastada ning meil hea meel sellest, et Eesti areng on kaugelt tulijatele hästi nähtav ka siin metsade ja rabade vahel.

Hea on vahest rõõmu tunda ja miks mitte ka uhkustki, et vaatamata omavahelistele vägi-kaikavedamistele ja eestlastele omasele pidevale muretsemisele, oleme ikka midagi ära teinud, mis ei jää märkamatuks ka teistele. Usun, et rohi on igal ajal ikka ühtviisi roheline ja taevas sama viisi sinine ja noorus pole ka tänapäeval halvem kui vanasti. Usk on aga asi, mida ei saa põhiseaduse järgi kellelegi pahaks panna. Tahet, usku ja lootust kõikide valla külastajatele, küllap suudame seljatada ka praeguse keerulise aja. Arvestage, et elekter enam odavamaks ei lähe, aga hea sõnum on see, et elektrirongid hakkavad peagi käima Tallinna-Tapa-Tamsalu liinil. Seega pole kunagi halba ilma heata!

Georgi Särekanno,
Jänedal Muuseumi juhataja

Vana viinaköök. Foto: Heikki Aavent

MOE MUUSEUM-KÜLASTUSKESKUSE EELINFO

20. septembril alustasime jälle Kurbergi saalis igakuiste üritustega, kus tuntud esinejad ja maitsvad road. Toimus piletiga sündmus „Lõikuspidu on MOEs!“.

11. oktoobri üritus on veidi teistsugune ja kõigile tasuta (söögi saab ette tellida ja on tasu eest). Tähistame Moe kõige vanema hoone 230 aasta tagust esmamainimist Vene Impeeriumi riiklikus viinakööki revideerimiseks. See on ühtlasi esimene teade viina tootmisest Moel. 19. saj lõpus ehitati hoonele II korrus peale ning seal asusid elama viinameistri ja aktsiisiametniku pered. Viinaköögi osa jäi abiruumideks uue tehase valmimise ajal. 1944.–1971. aastani elasid hoones tehase töölised pered, ka viinaköögi osas. Alates 1971. aasta oktoobrist on hoones Eesti piiritusetööstuse muuseum.

Päev algab konverentsiga. Ettekannetes tutvustatakse Viru- ja Järvamaa mõisate tootmis- ja abihoonete arhitektuuri, viina tootmise tähtsust mõisamajanduses ja nõukogude ajal ning Kurbergide aega Moel. Öhtul kl 18.00 saab kuulata vägevast meeste laulu. Ootame kontserdile rohket osavõttu. Täpsem info moe.ee lehel ja Külastuskeskuse Facebookis.

Tapa linnapäevad läksid korda

17. augustil sai Tapa linn oma linnaõigused ajuti tagasi ja võis oma tahtmise järgi toimetada kuni südaööni.

„Soovin et te hoiate seda võimu linnapäevade ajal targalt ja vastutustundlikult, aga lõbusalt – kuni (ööpäeva) lõpuni! Kasutage ka seda head valla vaimu ja hoogu, pidades silmas tapakate tarkust,“ sõnas vallavanem Riho Tell.

Seejärel kõneles Raivo Raid, Tapa linnaapea aastail 1991–1996 ning toonane vallavalitsuse liige Jaan Viktor luges ette linnavalitsuse määruse nr 1.

Punktis 1 on kirjas see, et napi ajalimiidi (14 tundi) tõttu linnavalitsus uue volikogu valimisi välja ei kuuluta ning volikogu koosseisu arvatakse automaatselt kõik Tapa linna elanikud sh imikud ja raugad, sõjaväelased, oma kodulinna armastavad endised tapalased, uudishimust küllasaabunud ja ka kõik linnapäevadele kutsutud.

Punktis 5 on öeldud järgmist: „Meie valitsemisaja kestel on piiramatult lubatud jäädvustada ja järgnevalt reklaamida nii sõnas kui pildis kõiki Tapa linna ettevõtmisi, ehitisi, kultuuri- ja spordiüritusi, edusamme, inimesi.“

Ta soovis mõnusa linnapäevi: tormakat tantsujalga, laululusti, sportimist, kasulikku kauplemist ja imelist peotuju kõigile.

Üheks populaarsemaks ürituseks kujunes teist korda toimunud „Tapa vintage paraad 2024“ – klassikaliste autode ja tsiklite näitus.

Täname eelkõige Tapa Kultuurikoda ja väga paljusid teisi inimesi, kes kõik kolme päeva jooksul uhke ürituse kordamineku heaks panustasid ning rohkeid külastajaid.

Lugu sõpradest, kes jäävad

Rakvere Teatri lavastus „Di ja Viv ja Rose“ räägib kolme naise elukestvast sõprusest, mis saab alguse ülikooliajal ja ulatub üle aastakümnete. Kolm esmapilgul täiesti vastandlikku isiksust kohtuvad lootusrikkas nooruses ja ühendavad oma jõud. Jagatud kurbused, rõõmud ja katsumused seovad nad kokku, läbi kogetud väljakutsete ja raskuste saadakse lahutamatuks kaaslasteks. Kuni elu keerdkäigud tulevad taas vahele, tehes nooruse võitmatusest mõrkja mälestuse. Osades Ülle Lichtfeldt, Tiina Mälberg ja Elina Reinold (külalisenä), lavastaja Peeter Raudsepp.

Näidendi jooksul publiku ees lahti rulluva sooja, humoorika ja elutarga loo võtab Peeter Raudsepp kokku nii: „Tudengi-elu, seks, naljad-kurbused ja koos kasvamine ühes erakas kujunevad ühiseks saatuseks, ehkki elu viib need naised väga erinevatele radadele. Lapsed, üksindused, edu, taaskohtumised. Koomiline põimub traagilisega, lihtne ja igapäevane olemise põhialustega, väikesed veidrused nii heas kui halvas jäävad aga samaks, lahustudes suures sõpradevahelises armastuses, mis on tugevam kui surm.“

Lavastust saab näha reedel, 27. septembril kell 19 Tamsalu kultuurimajas.

RAKVERE TEATRI

Lavastaja
Peeter Raudsepp

Kunstnik
Yana Khanikova

Hellilooja
Malle Maltis

Videokunstnik
Kärt Petser

Liikumisjuht
Helen Solovjev

Valgus
Roomet Villau

Tõlkija
Triin Tael

Osades
Ülle Lichtfeldt
Tiina Mälberg
Elina Reinold
(külalisenä)

Amelia Bullmore

DI ja VIV ja ROSE

R, 27. septembril kell 19
Tamsalu Kultuurimajas

Esietendus 17. septembril 2022 Rakvere Teatri suures saalis
Tänapäev Vaba Valt. Loojateks Peeter Raudsepp

rakvereteater.ee

ARVUTITE REMONT JA PARANDUS

Arvuti hooldus (puhastus, korrastus)
Riistvara toimingud
Tarkvara toimingud
Windowsi paigaldus
Ja palju muud, küsi vaid

TEL: 54618338

Tapa, Pikk 51

Augustikuu volikogu ülevaade

29. augusti istungil oli volikogu otsust nõudvaid punkte päevakorras viisteist.

Esmalt andis volikogu loa teostada uuringud Võhmuta külas maatükil võimaliku kruusakaevanduse rajamiseks.

Arutlusel oli Tapa linnas asuvate Paide mnt 79, Paide mnt 81, Paide mnt 83 ja Paide mnt 85 maaüksuste detailplaneeringu kehtestamine. Teemaga tutvuti esmakordselt volikogus juba 2023. aasta kevadel. Eesmärk on planeeringualale rajada ettevõtjale, mille- ga luuakse suuremat lisand- väärtust andvaid töökohti, võimestatakse kohalikke ettevõtjaid ning luuakse eeldused uute ettevõtjate tulekuks Tapa valda. Istungil tõstatatud küsimused detailplaneeringu kohta peatasid eelnõu menetluse istungil, kuna vajadid täiendavat selgust projekteerijalt.

Järgnevalt volikogu andis vallavalitsusele loa järgnevate teenuste sisse ostmiseks – võimalustamisteenus, pereteraa-

pia, psühholoogiline nõustamine, sotsiaaltransport, suurenenud abivajadusega laste tugiisikuteenus, tugiisikuteenus peredele.

Otsustati seada tähtsajatu ja tasuta isiklik kasutusõigus AS Eesti Raudtee kasuks valla omandis olevale kinnistule Tapa linn, Kauba tänav L2, mis varem oli kasutusest tühermaa ja kuhu praegu on AS Eesti Raudtee poolt rajatud parkla, mis teenindab kõrvalkinnistul asuva uut AS Eesti Raudtee haldus- ja tehnilise juhtimise hoone töötajaid. Käesolev isiklik kasutusõigus, mis seatakse Eesti Raudtee AS kasuks, on vajalik parkla majandamiseks, sh kasutamiseks, hooldamiseks, remontimiseks jne.

Järgnevalt võeti vastu kaks määrust. Eluruumi kohandamise kulude hüvitamise kord, millega kehtestatakse puudega isiku eluruumi kohandamisega seotud kulude katteks hüvitise andmise tingimused ja kord valla eelarvest. Seejärel võeti vastu „Õpilaste transpordi korraldamise ja sõidu-

kulude hüvitamise kord Tapa vallas“, kus reguleeritakse rahvastikuregistri andmetel Tapa vallas elavatele ja Tapa valla munitsipaal- koolides statsionaarses õppes õppivate õpilastele transpordi korraldamist ja sõidukulude hüvitamist sõiduks haridusasutusse ja tagasi.

2024. aasta II lisaeelarve kinnitamiseks andis põhjuse suuresti investeerimise osa, kus sooviti juurde lisada põhivarasootus ehk Tapa Valla Gümnaasiumi õppekoht Nooruse 2 koolimaja remont. Järgnevalt otsustati eelarves kinnitatud piires võtta laenu investeringute tegemiseks, et katta eelnimetatud remondi kulud.

Järgnevalt volikogu garanteeris omaosaluse projektis, mille toetuse saamise järgselt planeerib vald teha korda järgmisel aastal Tamsalu korvpalliväljaku, mis asub Tamsalu koolimaja vastas pargis. Uuendamisel vahetatakse välja väljakukate, rajatakse valgustus, sest väljak on kasutusel ka hilistel õhtutundi-

del. Väljaku kõrvale on kavandatud panna prügikaste, istepinke, lauatenne vililaud ja vilimalelaud.

Järgmine volikogu otsus oli anda omaosaluse garantii Tapa keskasula arendamiseks, et saada meetmest „Kätesaadavad kvaliteetsed avalikud teenused“ Riigi Tugiteenuste Keskuselt positiivne rahastuse otsus. Keskasula projekteerimist alustati 2019. aastal ja projekt võeti vastu 2021. aastal. Vahepeal jäid tööd rahastuse puudumise tõttu seisma. Täna on tekkinud võimalus saada kaasfinantseerimist kuni 1 158 541,93 eurot. Eelkalkulatsiooni kohaselt on projekti kogumaksumus 3 500 000 eurot ja selle eesmärk on arendada Tapa linnas head avalikku linnaruumi keskvaljaku ja Pika tänava piirkonnas. Otsus võeti vastu koalitsioonihääletusega.

Kolmetunnine istung lõpetati vallavanema informatsiooniga valla päevakajalistest sündmustest.

Olete oodatud volikogu istungit jälgima.

TAPA VALLAVALITSUS

VALIK 37.-42. VALLAVALITSUSE ISTUNGITE OTSUSTEST

- Garanteerida LEADER-meetme „Arukad külad“ projekti „Tamsalu Sõpruse tn 3 spordi- ja virgestusala arendamine“ Tapa valla omaosaluse katmine perioodil 2024–2025 kogusummas kuni 25 000 (kaks kümnend viis tuhat) eurot.
- Nõustada aktsiaseltsile KIIRKANDUR Võhmuta geoloogilise uuringu loa väljastamisega Porkuni metskond 178 kinnistule Võhmuta külas Tapa vallas.
- Eraldada Tapa valla reservfondist erakorraliselt remonte tegevusalale 09 212 3 Tapa Gümnaasium (kuni 31.08.2024) kululiigile 551106 (remont, restaureerimine, lammutamine) 8113 eurot.
- Tunnistada riigihanke „Tapa valla õpilaste teenindamine 2024–2027“ osas 1 vas-

- tavaks pakkujate OÜ Tapa Autobussipark (10370525), AS GoBus (10085032) ja AS HANSABUSS (10230847) pakkumused kui riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele vastavad.
- Tunnistada riigihanke „Haridusliku erivajadusega laste transport“ osas 1 vastavaks pakkujate RTX Lines OÜ (11415371), OÜ Tapa Autobussipark (10370525) ja EBT Transport OÜ (16901521) pakkumused kui riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele vastavad.
- Volitada Rakvere Linnavalitsust (registrikood 75025064) edasivolitamise õigusega liht- hankemenetluse korraldamiseks ja toimingute tegemiseks riigihangete registris „Porkuni Kooli erivajadustega laste ja noorte transporditeenuse tellimiseks alates 01.09. 2024. a.“
- Eraldada Tapa valla reserv-

- fondist erakorraliselt remonte tegevusalale 08 102 1 Tapa Valla Spordikeskus, kululiigile 551106 (remont, restaureerimine, lammutamine) 3753 eurot.
- Võõrandada enampakkumisel Linnuvabriku tn 4 kinnistu asukohaga Tapa vald, Tamsalu linn (reg osa nr 24854350, katastritunnus 79201:001:0661). Enampakkumise alghind on 15 000 eurot.
- Alustada avatud hanke- menetlusega riigihanget „Kütetepelletite ostmise“ (viitenumber riigihangete registris 283449).
- Kinnitada väikehanke „Tamsalu terviseraja valgustite vahetus“ alusdokumendid.
- Lugeda ehitusteatis teavitatuks ehitise ehitisregistri koodiga 108016551 (elamu 60 krt) ümberehitamisel Tapa vallas Tamsalu linnas Ääsi tn 17.
- Nimetada finantsosakonna

finantsspetsialisti (osakonnajuhataja) ametikoht finantsjuhi (osakonnajuhataja) ametikoht alates 09.09.2024.

- Anda ehitusluba elamu (ehitisregistri kood 108015106) laiendamiseks üle 33%, asukohaga Tapa vald, Loksa küla, Härjamäe.
- Anda mittetulundusühing Tamsalu Muuseumi Sõprade Seltsile tervikuna tasuta kasutada Tapa vallale kuuluvat hoone (ehitisregistri kood 108016175) asukohaga Kesk tn 2, Tamsalu linn, Tapa vald, üldpinnaga 649,60 m² (lisad 1.-3. korruste plaanid) tähtajaku kuni 31.08.2030.
- Kiita heaks Jootme külas asuva Paide mnt 104 (40002:002:0217) kinnistu 2024. aasta hajaasustuse programmi taotlusvooru projekti aruanne „Paide mnt 104 vee- tööstusseadmed“.

TIDRIKU PUIT OÜ

Ostame:
kasvatat ja virnastatud võsa
looduskaitsealuseid kinnistuid
raiejäätmeid
raieõigust
Pakume:
kraavide puhastamist
väljaveoteenust
lõikusteenust
metsamaterjali vedu
Müüme:
küttepuid
Telefon: 53854412
E-mail: tidrikupuit@online.ee
tidrikupuit.ee

Tapa Ehitus

teostab järgmisi töid:

- omaniku järelevalve
- hoonete renoveerimine
- katuste ehitamine
- välisseinte soojustamine
- vundamenditööd
- duširuumide, saunade, kuruide ehitamine
- aedade ehitamine
- kiviterrasside ja puitterrasside ehitamine
- siseviimistlustööd (siseruumide viimistlus, ehitamine).

telefon 5343 7995
e-mail info@tapaehitus.eu

ARELO OÜ

Müüme kohaletõimetamise võimalusega

- liiva,
- purukruusa,
- killustikku,
- freesasfalti.

Kalluri, multilifti, kopplaaduri, frontlaaduri, greideri jm rasketehnika teenuse osutamine.

Pakume fekaaliveoteenust 3 m³.

Info tel 5636 0462,
e-mail areloinfo@gmail.com

KUHU MINNA

TAPA KULTUURIKODA

- 24. septembril kell 16.00 ja 19.00 animafilm „Transformerid: üks“ Tapa Kultuurikojas. Piletid hinnaga 6 ja 4 eurot saadaval Piletimaailmas ja 1 tund enne esimese seansi algust kohapeal.
- 27. septembril kell 13.00 Tartu Ülikooli Väarikate Ülikooli avaaktus. Esimene loeng „Õigusk Eestis“. Lektor usutatakse PhD Priit Rohtmet. Tasuta. Palun andke oma tulekust teada: info@tapavallakultuur.ee või 5341 1504
- 1. oktoobril kell 16.00 ja 19.00 rahvusvahelisele muusikapäevale pühendatud muusikafilm „Blur: lõpuni välja“
- 8. oktoobril kell 11.00 Vaba Lava etendus lastele „Mälestuste põõning“ Tapa Kultuurikojas. Lavastus on sõnada ja mõeldud lastele vanusest 6+. Lavastaja: Dajana Zagorskaja; Laval: Grete Konkis, Aleksei Shakhbanov, Martin Tikk. Piletid hinnaga 10 eurot müügil Piletilevis ja Piletimaailmas.
- 12. oktoobril kell 18.00 Rakvere noorteteater Jabloko etendus M. Kossoli „Agent“ Tapa Kultuurikojas. NB! Etendus on vene keeles! Osades: Agent - Alina Klimova, näine - Elena Klimova. Lavastaja: Olga Zulai. Pilet 5 eurot (müügil tund enne etenduse algust kultuurikojas).
- 13. ja 27. oktoobril kell 10.00 Marina Tordid töötuba lastele „Kuidas küpsendada küpsiseid“ Tapa Kultuurikojas kohvikus. Eelregistreerimine: marinatordid@gmail.com

TAMSALU KULTUURIMAJA

Avatud E-N 10-18
Muul ajal vastavalt sündmuste graafikule ja kokkuleppele.
Piletid müügil Piletimaailmas ja/või Tamsalu Kultuurimajas: 5199 1741

- Septembris ja oktoobris on kultuurimajas avatud kunstnik Eve Kruuse maalimise töötubades valminud maalide näitus.
- 26. september kell 18.00 Viru Darts nädalamäng. Lisainfo: www.darts.ee
- 27. september kell 19.00 Rakvere Teatri etendus „Di ja Viv ja Rose“. Pilet 23 €, sooduspilet 20 €. Etendusest lühidalt: „Ole sa naine või mees või kes iganes sa tahad, peasi jäägem napakaks!“
- 1. oktoober kell 19.00 rahvusvahelise muusikapäeva kontsert kultuurimaja kohvikus. Teile esineb bariton Aare Saal ja teda saadab klaveril Olga Kulikova. Kontsert on tasuta. Avatud kohvik.
- 2. oktoober kell 13.00 kolmapäev Tamsalu eakate klubis - hooaja avamise pidu. Kõik meie kandi eakad on oodatud klubi tegemistega ühinema!
- 8. oktoober kell 15.00/18.00 alustavad keraamika töötuba kultuurimaja keraamika klassis. Töötubasid juhendab Tiin Hein, MTÜ Tamsalu Kunst.
- 9. oktoober kell 13.00 kolmapäev Tamsalu eakate klubis - hoidiste degusteerimine. Kõik meie kandi eakad on oodatud klubi tegemistega ühinema!
- 10. oktoober kell 18.00 Viru Darts nädalamäng. Lisainfo: www.darts.ee
- 10. oktoober kell 19.30 alustab seltskonnatantsu kursus. Treener Mari Piksar. 60 € osaleja. Info ja registreerimine: mari@peotantsud.ee, 5648 2568
- 12. oktoober kell 20.00 TANTSUÕHTU. Tantsuks Erich Krieger, Boris Lehtlaan, Aare Jaama. Õhtut juhib Leino Einer. Pilet eelmüügist kuni 11. oktoobrini 15 €, kohapeal 20 €. Eelmüügipileteid saab osta kultuurimajast (5199 1741). Üritust korraldab Einer Projekt OÜ.

- 26. oktoober kell 19.00 Sander Õiguse soolotund „Õtse Kümnesse“. Pilet 20 € (pluss teenustas), Õpilane/Tudeng: 18 € (pluss teenustas), soovituslik vanus 16+.

LEHTSE KULTUURIMAJAS

- 1. oktoobril pensionäride bussireis Põltsamaale
- 3. oktoobril kell 18.00-20.00 Lehtse Käsitööseltsingu I ÕPITUBA kõigile huvilistele. Tuleme kokku ja teeme plaane. Võta kaasa mõni huvitav käsitöö näidis, poolletiolev töö või hea mõte! Ootame teid, naised, neid, noorikud!
- 6. oktoobril 2. PPP Jätkub Lehtse Pinks Pühapäevade XXIII hooaeg! Osaletama oodatud kõik huvilised: mehed, naised, poisid, tüdrukud. Mäng turniiridena. Täiskasvanute registreerimine algab 9.30 ja lõpeb 9.55! Täiskasvanuile osamaks 10 €, õpilastele tasuta.
- 7. oktoobril kell 13.00 klubi Ehavalgus tegelused. Mälutreening ja jututuba. Ootame uusi kaasajaid!
- 12. oktoobril kell 11.00-13.30 hooajariiete MÜÜK. Uued riided Soomest naistele, meestele, lastele.
- 17. oktoobril kell 18.00-20.00 Lehtse Käsitööseltsingu II ÕPITUBA kõigile huvilistele. Jätkame poolikuid töid. Luubi all taaskasutus.
- 20. oktoobril kell 12.00 LEHTSE KÜLAKILB 2. MÄNG. Jätkub XXIII hooaeg. Mängud kestavad aprillini - hea võimalus veel liituda. Teretulnud uued võistkonnad (kuni 4 liiget). Ootame Teid, nupukad - mälumängus ei ole kaotajaid! OSAMAKS: täisk.: 5 €, õpil. tasuta
- 21. oktoobril kell 13.00 klubi Ehavalgus tegelused. (Mälutreening, jututuba, käelised tegevused)

NÄITUSED

Lehtse ajalugu piltidel. Kunstnik NATA-NOVA maalid.

RINGID, TRENNID, TEGEVUSED jms. (NB! Need ajad võivad muutuda!)

- ESMASP. 12.10 laste muusika- ja lauluring (juh. Tiit Tikkerber).
- 13.00 klubi Ehavalgus tegelused (üle nädala, president Tiit Kaasik, mälutreening Anu Jonuks).
- 18.30 Lehtse Liinirahvas - lihtsamad tantsud algajale ja...
...19.30 keerukamad tantsud edasijõudnuile (juh. Maire Randma).
- TEISIP. 14.00 plaatpilliansambel (juh. Tiit Tikkerber).
- 18.00 naiste sporditrenn (treener Maarjo Silm).
- 19.00 noormehed + mehed korvpallitrenn (treener Maarjo Silm).
- KOLMAP. 19.00 Lehtse kammerkoori proov (dir. Tiit Tikkerber ja Jaanus Väljaots).
- 21.00 kapell Veereke proov (juh. Tiit Tikkerber).
- NELJAP. 16.00 väikelaste trenn (lasteaja vanem rühm - 3. kl, treener Maarjo Silm).
- 17.00 suuremate laste trenn (4. kl - noormehed, treener Maarjo Silm).
- 18.00 Lehtse Käsitööseltsingu õpitoad (üle nädala, juhendajad vahelduvad).
- 19.00 noormehed + mehed korvpallitrenn (treener Maarjo Silm).
- PÜHAP. Igal 1. pühapäeval kell 10.00 Lehtse Pinks Pühapäevade XXIII hooaeg (PPP, kuni aprillini, peakohtunik Laiir Einma).
- Igal 3. pühapäeval kell 12.00 mälumäng Lehtse Külakilb XXIII hooaeg, kuni aprillini).

peotantsud

SELTSKONNATANTSU KURSUS TAMSALUS

Liitu särava seltskonnatantsu kursusega Tamsalus!

10. okt - 28. nov (8 korda)
Tamsalu kultuurimajas
neljapäeviti 19.30-21.00

Kursuse tasu:
60€/osaleja

Lisainfo: www.peotantsud.ee

Lehtse Pinks Pühapäevade XXIII hooaeg!

1. etapp 01.09.2024
2. etapp 06.10.2024
3. etapp 03.11.2024
4. etapp 01.12.2024
5. etapp 05.01.2025
6. etapp 02.02.2025
7. etapp 02.03.2025
8. etapp 06.04.2025

Osalema on oodatud mehed, naised, poisid ja tüdrukud.

Mäng turniiridena!

Osamaks: täiskasvanud 10 eurot, õpilased tasuta!
Hind kehtib ühele etapile

Võistlusele registreerimine algab 45 minutit ja lõpeb 5 minutit enne turniiri algust.

Lehtse Kultuurimaja
TAPA VALLA KULTUURIKESKUS

TVSK Tapa valla Spordikool

TAPA

MAADLUS
ALLAN VINTER 5287800
SERGEI SAHNO 55684008
MARTIN PIKSAR 53413537

KÄSIPALL
ARON JAANIS 53306086
ELMU KOPPELMANN 56267181
MARE NEPS 56669196
MARJETTE MAIE MÜNTSER 56569106

JALGPALL
LENNO KÜTISMAA 53323224
KREGERY MÄNNIK

SUUSATAMINE
KAILI OTS 5545001

TAMSALU

KORVPALL - ALLAN EHTE 51901044
SAALIHOKI - GRETE KRUUSMANN 53084735
JALGPALL - LENNO KÜTISMAA 53323224
UJUMINE - CHRIS TÖNNING 55687691
SUUSATAMINE - KAILI OTS 5545001
KERGEJÕUSTIK - MARC VOKK 5060170

JÄNEDA

SAALIHOKI - JUHAN TOMINGAS 56614378

TAPA VALD

Avatud NÄITUSED

30. septembrini Tapa Kultuurikojas

fuajees

Samueli Golombi raudtee-teemaline filateliianäitus
JÄRGMINE PEATUS - TAPA

ja

hallis saalis

PÄRAND ELAB!

Rahvakultuuri Keskuse PÄRAND ELAB!

Näitusi saab külastada E-N kell 9:00-18:00 ja ürituste ajal

TULGE VAATAMA!

TANTSU-ÕHTU

AVATUD BAAR JA KOHVİK

12. OKT KELL 19.00
TAMSALU KULTUURIMAJAS

TANTSUKS

ÕHTUT JUHIB LEINO EINER

ERICH KRIEGER
BORIS LEHTLAAN
ARE JAAMA

ÜRITUST KORRALDAB EINER PROJEKT OÜ

PILET EELMÜÜGIST KUNI 11. OKTOOBRIINI 15 € KOHAPEAL 20 € (51991741)

WWW.TAPAVALLAKULTUUR.EE

Tapa Valla Kultuurikeskus ja Muusikute fond PLMF esitlevad

TAMSALU KULTUURIMAJA 1.10 KL 19 RAHVUSVAHELINE MUUSIKAPÄEV

Vaba sissepääs

Aare Saal bariton
klaver Olga Kulikova

Kavas: Mozart, Donizetti, Tosti, Bizet jt

PLMF

Lehtse Kultuurimajas algusega kell 12

Lehtse Külakilb XXIII hooaeg

Mängude toimumisajad:

1. mäng - 15.09.2024
2. mäng - 20.10.2024
3. mäng - 17.11.2024
4. mäng - 15.12.2024
5. mäng - 19.01.2025
6. mäng - 16.02.2025
7. mäng - 16.03.2025
8. mäng - 13.04.2025

Osamaks: täiskasvanud 5 eurot, õpilased tasuta

Teretulnud uued võistkonnad (kuni 4 liiget), hea võimalus end proovile panna!

Ootame teid, nupukad, mälumängus ei ole kaotajaid!

KUULUTUSED

TEENUSED

- Korstnapühkija. Tel 5560 4046
- Korstnapitsi ehitus ja remont. Tel 5557 9399

- Teostame sise- ja välis-ehitustöid, parklate ja platside ehitus, tänavakivi paigaldus, aiad, väravad. Võimalus tasuda järelmaksuga ja tellida täislahendus remonttöödele koos sisustusega. Järelmaksu intress 5% aastas. Tel 5358 9906

- Santehtnised tööd. Sise-, välis-, vee- ja kanalisatsioonitrasse ehitus. Biopuhastite, septikute, imbsüstee- mide, mahutite müük ja paigaldus. Info tel 508 9375

- PRO PLEKITÖÖD OÜ teostab järgmisi töid: katuse ja fassaaditööd; vihmaveesüsteemide paigaldus; terrasside ehitus; plekksepar- tööd (veeplekid, korstnamütsid, ka- tuseuugid jne); akende, uste vahe- tus ja viimistlus (välisuksed, siseuk- sed). Küsi pakumist – kiire vastus ja hea hind. Info tel 5556 0167, pro. plekitood@gmail.com

- EBT Transport OÜ pakub inva- transporti ratastooli ja kandraami- ga. Tel 5833 4754, ebt.transport@ mail.ee, www.invasoit.ee

MÜÜK

- Müüa saetud, lõhutud ja 3-meetrised küttepuud. Tel 5692 1906

- Müüa soodsalt kuivi kütteklot- se 40l võrkkottides Tel.56149448

- Küttepuud Raigust. Igas mõõdus kvaliteet- sed küttepuud. Kohale- toomisega, koormad laotud. Tel 5559 0853

Küttepuud

halg.ee

e-pood
järelmaks

58588604

- Müüa kuivad kaminapuud lepp ja kask 40l võrkkottides aastaring- selt. Tel 5614 9448.

- Müüa 3-m küttepuud aasta- ringselt. Tel 5699 7424

- Müüa soodsalt 3-m küttepuud- kohaletoomisega. Tel 5074553

- Küttepuude, pelleti ja brike- ti müük üle Eesti. www.puu24.ee või helista tel 520 0093, 600 0136

- Müüa lepalahud koneineris. Transport 1m korraga. Tel 5148661.

OST

- Ostate kokku kõiki sõidu- keid igas seisukorras. Raha kohe kätte, registrist kustutamine. Vedu puksiiriga. Tel 5355 5848

OSTAN TOYOTA
58 96 15 76

- Ostan kõiki Toyota mar- ki sõidukeid igas seis- ukorras! Tel 5896 1576

- Ostan nostalgilisi nõuka- aeg- seid lauanõusid, vaase, serviise, keraamikat. Huvitavad ka mere- vaigust kaelakee, sõled, prossid, sõr- mused, käevõrud, vanad kuld- ja hõ- beehed, karpides lusikad, kujud jne. Erineva vanavara (ka kolimisjäägid) ja kunsti ost! Tulen ise kohale – raha ko- he kätte! 5356 0761, Liina

- Ostan teie auto, kaubiku või maasturi. Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga. 56304306

KINNISVARA

- Soovin osta garaaži Tapal või Tamsalus. Tel 5807 6228

- Anda üürile 3-toaline korter Tapa linnas. Tel. 55679073

Sinu isiklik abiline!

Teresa abivahendikeskusest leiab suure valiku erinevaid tooteid ja abivahendeid, mis aitavad teil elada mugavamalt ja enesekindlamalt.

Tutvu toodetega meie e-poes www.teresa.ee ja esita tellimus helistades **+372 5343 9837**

Teresa abivahendispetsialist võtab vastu tellimuse, mille kuller toob kohale **TASUTA!**

Teresas on TASUTA

- nõustamine sobiva abivahendi valimisel
- abivahendi kasutamiseõpetus
- abivahendi kohandamine vastavalt kasutaja vajadustele
- Teresast laenutatud abivahendi remont ja hooldus

Teresast leiab

- uriinipidamatus tooteid
- nahahooldusvahendid
- põetus- ja hooldusabivahendid
- liikumisabivahendid
- vann- ja tualettiabivahendid
- praktilised abivahendid
- taastusravi ja treening vahendid

Kehtivad
riiklikud
soodustusedTeresa kauplused
Ida- ja Lääne-Virumaal

Rakvere

Laada 14
☎ +372 322 3922

Jõhvi

Pargi 25
☎ +372 611 6820

Kohtla-Järve

Keskallee 4
☎ +372 322 2307Teresa Tallinna, Tartu, Pärnu ja Viljandi esinduste info leiad www.teresa.ee/kontaktInfotelefon **+372 5343 9837** www.teresa.ee

SÜNNID

LUCAS-SEBASTIAN METSALU
ROVEN PROOSA
SEIRO TIIDEBERG
REBECCA BUŠTRIINU NUUT
HETELI SIKKA
LUKA LION LÄÄNEMETS

SEPTEMBRI SÜNNIPÄEVAD

102 HILJE PILV Tamsalu	80 JAAN KIVIVÄLI Tamsalu
96 HELGA KIVISILD Tapa	80 EINAR VALLISTE Tamsalu
95 HELGA KALLAU Saiakopli	75 JÜRI TÜLI Tapa
94 KALJO LEPIK Tapa	75 IVAN TRUIEVTSEV Tapa
94 HARRI ALLANDI Tapa	75 YURY VASILIEV Jäneda
94 LIDIA BELJAJEVA Tapa	75 REET ARENG Vajangu
94 SILVI AUGASMÄGI Tapa	75 MILLI RAIDMA Porkuni
93 LINDA KRUUSMA Lehtse	75 EKATERINA KOCHKINA Tamsalu
92 HEINO-JOHANNES REINMETS	75 SONIA MARKUS Tapa
Lehtse	75 ANNE LUUP Tamsalu
92 LEILI VAIKMA Tapa	75 JEKATERINA KUNDER Tamsalu
91 VAIKE ADAMFELDT Tapa	75 AINO ENNOJA Tamsalu
91 ASTA LEPIK Tamsalu	75 ELVE VAHESALU Tapa
91 JEVGENIA MALLENI Tapa	75 RAISA ALEKSANDROVA Tapa
90 ELGI TAMMAR Tapa	75 VALENTINA PAAS Tapa
85 VLADIMIR KRAVETS Tapa	70 ENE VAARIK Jäneda
85 VADIM ANDROSOV Tamsalu	70 LEILI HELENURM Tamsalu
85 HEINO KIT Tapa	70 LEMBE VAARMANN Porkuni
85 VENIAMIN AKSENOV Tapa	70 ENE LEIT Tapa
85 GALINA KRUGLOVA Tapa	70 VALERIA TRUMMAR Jäneda
85 ENNI AUGJÄRV Tapa	70 ENE PIHLAKAS Vajangu
85 ANNE-ELSS HIIOP Tamsalu	70 VIIVE JÜRGENSON Jootme
80 JUHAN UUDMÄE Tamsalu	70 MARIA TINGAS Tapa
80 ANU VAALMETS Tapa	70 TERJE TOMPERK Tamsalu
80 SILVI KREEK Loksa	70 ARVI SINIJÄRV Tamsalu
80 SVETLANA KOLMÖKOVA Tapa	70 RALF EINBERG Tapa
80 MEELI RAHUOJA Jäneda	70 RIHO PUTKO Vajangu
80 KEETE REEDE Tapa	70 EDUARD LIIVA Tapa
80 KALJU UUDE Vajangu	70 DMITRI POLJARUN Tapa

MÄLESTAME

TAAVI SALVE	13.01.1955-19.08.2024
HEIKKI SILLAK	01.11.1966-04.08.2024
SILVI VUNTUS	14.04.1933-27.08.2024
ANNA LUKINA	01.04.1937-20.08.2024
IRIINA VAHT	18.01.1940-22.08.2024
LJUDMILLA SERGUŠINA	09.02.1941-27.08.2024
NINA SHAROVAROVA	02.02.1944-16.08.2024
RUTH RIIBAK	01.02.1950-25.08.2024
JANIKA LANDRATOV	23.01.1968-03.09.2024
VASILY POLYARUN	15.04.1942-05.09.2024
VELDA NORMAK	23.11.1932-05.09.2024

Augustikuu Sõnumed numbrist jäid välja surmateated. Avaldame nüüd ja vabandame.

VÄINO ROHTLA	12.08.1941-02.06.2024
TATJANA LÜÜS	05.06.1952-11.06.2024
NIINA METS	24.12.1938-14.06.2024
TIIU TALI	09.12.1937-14.06.2024
GENNADI ZAHHAROV	01.02.1944-16.06.2024
AINO TAMMAR	22.02.1929-18.06.2024
PEETER VÖRK	21.05.1951-20.06.2024
AIVAR AUL	12.11.1957-26.06.2024
MERIKE KAUPAL	11.05.1959-27.06.2024
VJATŠESLAV GRIGORJEV	13.10.1970-29.06.2024
SERGEI KOROBOV	20.02.1973-01.07.2024
ERNA HIRTENTREU	17.03.1928-01.07.2024
RYTA KOVALCHUK	31.08.1936-05.07.2024

Avaldame siirast kaastunnet
Egle Abelile armsa isa
EIKO LILLELAID
kaotuse puhul.

Töökaaslesed
lasteaiast Pisipõnn

Avaldame siirast kaastunnet
Aivo Riibakule kalli
EMA
kaotuse puhul.

Saue Auto AS

Lahkunud on ema, vanaema, vanavanaema ja legendaarne füüsikaõpetaja **LJUDMILLA SERGUŠINA**. Panustas nii mõnegi põlvkonna harimisse. Tema mälestuseks palume annetada raha heategevuseks. Tütär Marina, lapselapsed Elena ja Diana, lapselapselaps Marten-Oliver.

VELDA NORMAKUT
25.11.1932- 05.09.2024
Avaldame siirast kaastunnet lähedastele. majanaabrid.

Aivar Müüri

matuseteenused

☎ +372 5647 7432

🏠 Leina 8, Tapa vald, 45109

✉ aivar.myyr.001@mail.ee

🌐 www.matmine.ee

Suhtleme nii eesti
kui ka vene keeles!

Teenused

- 24h surnutransport
- külmkamber
- matuste organiseerimine
- krematooriumi teenused
- matusetarvikud
- kalmistutööd
- hauaplatsi hooldus

Viru Matusebüroo

1. Mai pst 18 • TAPA 45106
tel: 5334 0134e-post: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- 24h surnutransport
- matuste korraldamine
- kirstud, urnid, plaadid
- matusetarbed
- krematooriumi teenused

Tapa valla ajaleht Sõnumed
Pikk 15, Tapa Vallavalitsus.
Ajalehte saab lugeda www.tapa.ee.

Toimetaja:
Kuido Merits
kuido.merits@tapa.ee

Küljendus, keeletoimetus, tõlge:
MK Meedia OÜ,
info@mkmeedia.ee

Trükk: Printall, info@printall.ee
Kanne: Omniva, info@omniva.ee

Trükiarv 6000. Leht ilmub üks kord kuus (v.a juuli).
Kuulutuste vastuvõtt: Kuido Merits,
kuido.merits@tapa.ee, tel 5425 0499.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende
selguse huvides toimetada ning lühendada.

Обзор газеты Sõnumed на русском языке

Традиционно школьники, учителя и родители собираются 1 сентября на центральной площади Тапа. Фотографии: Куйдо Меритс

В волости Тапа начался новый учебный год

Все новое в сентябре! Особенно это заявление касается волости Тапа, где в новом году в школах произошли некоторые изменения. Однако 1 сентября традиционно состоялись церемонии открытия учебного года, а также шествие, стартовавшее на центральной площади Тапа.

Старейшина волости Тапа Рихо Телль отметил, что необходимость реорганизации образования можно охарактеризовать словами бывшего президента Т.Х. Ильвеса: «То, что привело нас сюда, не продвинет нас

Старейшина волости Тапа Рихо Телль выступает на актусе школы Тамсалу в Доме культуры Тамсалу.

вперед». Волость Тапа выбрала путь к реализации возможности лучшего образования нашим детям. Благодаря реализованной реформе, мы не видим в списке закрытых школ гимназическую ступень в Тамсалу и в Тапа, отметил старейшина волости.

Первоклассникам были вручены буквари, учащимся 10-го класса как новичкам в старших классах был вручен специальный подарок, а также был подписан школьный мирный договор – чтобы и в следующем учебном году в

эстонских школах царила рабочая и дружеская атмосфера, а сотрудничество учеников и преподавателей основано на взаимопонимании и доверии.

В этом году в 1-й класс волости Тапа пошли 114 учеников, из них в здание школы Тапа - 69 учеников, в здание школы Тамсалу - 28 учеников, в Лехтсе - 10 учеников, в Янеда - 3 ученика и в Ваянгу - 2 ученика. В школах волости Тапа учатся в общей сложности 1113 детей.

Успешного и интересно-го нового учебного года!

Улица Техника в Тамсалу. Фото: Управа волости Тапа

Улица Техника в Тамсалу реконструирована

Андрус Фрейенталь
Заместитель старейшины волости/руководитель административного отдела

Согласно Плану содержания дорог, в этом году в Тамсалу было запланировано крупнейшее дорожное строительство в волости - реконструкция улицы Техника на участке между улицами Кеск и Койду с новым тротуаром и отводом дождевой воды. Также была отремонтирована в жилом районе Сяэсе города Тамсалу вело-пешеходная дорожка на всем протяжении: от улицы Пыллу до жилого района Сяэсе. Было снято старое асфальтовое покрытие, выравнено и заменено на новое. В переулке Тяхисе также появилось новое асфальтовое покрытие.

Улица Техника в Тамсалу и вело-пешеходная дорожка в районе Сяэсе — очень оживленные улицы Тамсалу и очень приятно отметить, что эти дороги сейчас в очень хорошем состоянии. Строительные работы выполнила компания Т.А.К. Ehitus OÜ, общая стоимость работ составляет 283 077 евро, включая НДС.

Развитие центрального района Тапа начнется в 2025 году

Волость Тапа получила положительное решение о финансировании из центра Службы государственной поддержки в категории «Доступные качественные государственные услуги», поэтому в ближайшие годы будет вестись оживленная строительная деятельность по развитию центрального района города Тапа.

Цель мероприятий по «Доступным качественным государственным услугам» – улучшить доступность общественных услуг и их качества за счет оказания их современным способом с учетом сокращения численности населения, старения и потребности целевой группы и поощрение местного самоуправления, сотрудничества подразделений в развитии эффективных, комплексных государственных услуг и сетей обслуживания в реализации инициатив, обеспечивая тем самым равное отношение к различным

Эскиз центральной площади Тапа.

социальным группам и доступность.

Строительные работы начнутся в 2025 году, и проект планируется реализовать в течение приемлемого периода с 04.02.2024 по 01.10.2026.

Общая стоимость проекта планируется в размере 3 500 000,00 евро, из которых максимальная сумма поддержки составляет 1 158 541,93 евро, а самофинансирование волости Тапа составляет не менее 2 341 458,07 евро.

Развитие центральной территории Тапа напрямую связано со стратегией Ляэне-Вирумаа по плану действий в пункте 6.3.1 и, таким образом, непосредственно способствует реализации указанной деятельности и достижению цели. В результате реализации проекта доступность государственных услуг будет значительно улучшена.

Развитие центрального района сопровождается рядом возможностей для жителей как самого централь-

ного района, так и повысится безопасность и доступ к государственным услугам, расположенным в центре, повысится. Целью является развивать центральную часть Тапа и тем самым создать зону, удовлетворяющую потребности различных целевых групп, качественное общественное городское пространство.

В результате проекта в городе Тапа будет обеспечено качественное общественное городское пространство, создано несколько возможностей для всех групп населения, центральная территория станет привлекательной для новых инвестиций, для проведения нескольких мероприятий и событий и для посетителей создаст положительный имидж для Эстонии, возрастет и удовлетворенность жителей условиями проживания.

Подробнее: <https://www.tapa.ee/tapa-linna-keskvaljak>

Порядок возмещения затрат на адаптацию жилого помещения

Порядок действий при обращении за пособием по адаптации жилья для инвалидов

1. Заявитель подает заявление с приложениями на получение пособия на адаптацию жилья.
2. Ответственный сотрудник оценивает возможность внесения корректировок, указанных в заявке, при необходимости спрашивают оценку эксперта.
3. В распоряжении указывается, кому и для чего назначается жилищная адаптационная помощь. Также в распоряжении указано, какую сумму волость заплатит за адаптацию и сколько осталось финансовых затрат на адаптацию, которые должен внести сам заявитель (в случае финансовых возможностей), и что волость выплачивает непосредственно поставщику услуг.
4. Если работа выполнена, заявитель представляет документы, указанные в положении, и работник при необходимости проводит осмотр объекта. Поставщик услуг передает счет в Управу волости Тапа с указанием имени человека. Работы должны быть завершены к 1 декабря финансового года, т.е. к тому времени счет должен быть уже получен Управой волости.

Пожалуйста, ознакомьтесь с постановлением в Республиканском вестнике Riigi Teataja <https://www.riigiteataja.ee/akt/405092024015>

Фото: Куйдо Меритс

Об одном из маленьких винодельческих хозяйств в Кырвемаа

Куйдо Меритс
Редактор газеты Sõnumed

Когда 8 сентября 24 оранжевых, садов и веранд Северной Эстонии открыли свои двери, мыза Ару была представлена рядом с хутором Орувески в волости Тапа. Все это связано с местной едой Северной Эстонии, и, по словам хозяйки поместья Ару Катрин Кулл, мероприятие становится все более популярным, уже в прошлом году их посетило несколько сотен человек.

Наверное, каждый житель Тапа знает, что, например, гостевой центр Мое предлагает то и другое, разные напитки и мероприятия, возможности организации семинаров и многое другое. О мелких производителях аналогичного профиля слышно меньше, однако поместье Ару, расположенное в деревне Патики волости Тапа в Ляэне-Вирумаа, в последнее время начало привлекать к себе много внимания. Оно является полноправным членом объединения виноделов, присоединившихся к Eesti Veiniteek, объединяющему 23 мелких производителя домашнего вина. Начиная движение из Тапа, вам придется проехать через Лехтсе и за несколько километров до Янеда свернуть через железную дорогу в сторону Оякюла.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

ПРОДАЕТСЯ

- Дешево продам сухие колотые дрова в сетках 40 л. Тел. 5614 9448
- Круглый год продаю трехметровые дрова. Тел. 5699 7424
- Продаю дешево трехметровые дрова с доставкой. Тел. 507 4553
- Круглый год продаю сухие дрова для камина (ольху и березу) в сетках 40л. Тел. 5614 9448

Колонка старейшины волости

О реформе образования, золотых свадьбах и теплом сентябре.

Оппозиция волости Тапа выражает обвинение, что реформа образования не дала обещанных результатов, включая качество образования, квалифицированных преподавателей и рост количества учащихся. Я верю, что все мы понимаем, что такие существенные изменения не могут быть достигнуты в одночасье. Для выполнения намеченных целей нужны, в частности, две вещи: во-первых, правильная исходная позиция, т. е. сильная и устойчивая образовательная сеть и, во-вторых, некоторое время, чтобы изменения вступили в силу. Первое достигнуто, второе наступит в ближайшем будущем.

Сегодня определенно не все еще хорошо, и на это есть причины. К сожалению, в городе Тапа у нас не было двух школьных зданий в хорошем состоянии, нам при-

шлось сделать все возможное в этой ситуации. Сегодня учебная среда гимназии города Тапа далека от того, чем должна быть, она должна стать лучше и современнее. Планируется немедленно начать подготовку к капитальной реконструкции здания школы Котли, включая часть детского сада. Уже завершен энергоаудит здания, который является обязательным дополнительным документом в сопроводительном мероприятии, которое будет начато осенью. Следующим шагом является проектирование всего комплекса зданий, чтобы превратить его в современную среду для работы и обучения. Вполне понятно, что большие перемены вызывают неуверенность и дискомфорт, а зачастую и негодование. Агенты перемен – директора школ, учителя, вспомогательный персонал и чиновники ищут лучшие решения, иногда совершают ошибки, учатся на

ошибках, а затем добиваются большего. Несоответствия в расписаниях и использовании помещений носят организационный характер, это легко решаемые вопросы. С другой стороны, неправильные решения или нерешительность в организации школьной сети будут иметь фатальные последствия для будущего образования в волости.

Качественное образование требует адекватного финансирования. Качество – это квалифицированные и мотивированные (читай: достойно оплачиваемые) преподаватели, современная и качественная среда обучения, включая аудитории, учебные пособия, предметы по выбору и т. д. Продолжая в том же духе, нам не хватило бы денег на качественный рост, не хватило бы и государству. Мы едва сможем удовлетворить необходимый минимум, то есть платить учителям установ-

ленную на национальном уровне минимальную заработную плату, и это также за счет значительных выплат из кошелька волости. Благодаря реформе образования сегодня мы можем платить каждому квалифицированному учителю на 130 евро в месяц больше национального минимума. Благодаря реформе образования гимназическая ступень школ Тапа и Тамсалу не включены в список школ, которые сегодня будут закрыты. Чтобы уточнить, с точки зрения государства, гимназические ступени, где учатся менее 100 учащихся, не являются устойчивыми и им грозит закрытие. Сегодня в двух местах обучения в гимназии волости Тапа обучается более 100 учеников, а вместе с вечерним отделением – более 150. У нас есть время доказать жизнеспособность гимназии волости Тапа и тем самым обеспечить продолжение школьного образования.

Viru Matusebüroo
Бюро похоронных услуг

Тапа, бульвар 1 Мая 12 • тел. 5334 0134
э-почта: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- Транспортировка умерших 24 ч
- Организация похорон
- Гробы, урны, надгробные плиты
- Похоронные принадлежности
- Все, связанное с похоронами
- Памятники

Похоронные услуги от АЙВАРА МЮЮРА

☎ +372 5647 7432
🏠 ул. Лейна 8, г. Тапа
✉ aivar.myyr.001@mail.ee
🌐 www.matmine.ee

Услуги

- Транспорт усопших 24 часа
- Организация похорон
- Услуги крематория
- Кладбищенские работы
- Все необходимое для проведения прощания и захоронения
- обслуживание кладбища

Обслуживание на эстонском и русском языке.

Ortopeediakeskus OÜ

ИЗГОТАВЛИВАЕМ

- ♦ Протезы верхних и нижних конечностей
- ♦ Ортезы верхних и нижних конечностей
- ♦ Различные корсеты и бандажи
- ♦ Абдукционные изделия для детей
- ♦ Ортопедическую обувь
- ♦ Ортопедические стельки

ПРЕДЛАГАЕМ СТАНДАРТНЫЕ ИЗДЕЛИЯ

- ♦ Ортезы для верхних и нижних конечностей
- ♦ Различные корсеты и бандажи
- ♦ Ортопедическую обувь
- ♦ Ортопедические стельки
- ♦ Компрессионные изделия (гольфы, чулки и колготки)

ДЛЯ ОБСЛУЖИВАНИЯ НА ЛЬГОТНЫХ УСЛОВИЯХ ПРЕДЪЯВИТЬ

Для получения протеза – справку от врача (семейный, врач-специалист) в бумажном исполнении
Для получения ортезов, в тч ортопедических стелек – справку от врача-специалиста в цифровом исполнении
Для получения ортопедической обуви – справку от врача-специалиста в бумажном исполнении, при повторном заказе справка от семейного врача

ЦЕНТР ЗДОРОВЬЯ ТАПА, Валгейе 14/2, каб. 204(К2-24), с 14.00 до 16.00

Информация по тел. 742 0169
ortopeediakeskus@gmail.com | www.ortopeediakeskus.ee

АВТОБАЗА ЛЕХТСЕ ПРЕДЛАГАЕТ СЛЕДУЮЩИЕ УСЛУГИ:

- ▶ Работа погрузчика-экскаватора.
- ▶ Услуги самосвала с крюковым подъемником.
- ▶ Служба перевозки фекалий.
- ▶ Мойка под давлением.

КОНТАКТ

regger.teenus@gmail.com
522 6008

Транспортировка сточных вод и фекалий в волости Тапа
Тел. 5226008

LEHTSE AUTOBAAS

Тапа Ehitus

выполняет следующие работы:

- Надзор собственника;
 - Реновация зданий;
 - Строительство крыш;
 - Теплоизоляция наружных стен;
 - Фундаментные работы;
 - Строительство душевых, бань и сараев;
 - Строительство оград;
 - Строительство каменных и деревянных террас;
 - Внутренние отделочные работы (отделка внутренних помещений, строительство).
- Телефон: 5343 7995; электронная почта: info@tapaehitus.eu